

DOLENSKI LIST

Glasilno Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

Lastnik in izdajatelj: Okrajni odbor SZDL Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Posamezna številka 10 din. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej za inozemstvo 900 din oziroma 3 ameriške dolarje. — Tekoči račun pri Komunalniški in Novem mestu, št. 60-KB-16-Z-24

Štev. 24 (327)

Leto VII

NOVO MESTO, 15. JUNIJA 1956

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Pošt. predal: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave: št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska časopisno-založniško podjetje »Slov. poročevalce« v Ljubljani. Za tisk odgovarja F. Plevel

EDVARD KARDELJ: O nalogah nadaljnjega razvoja zadružništva

»Zadružni glasnik«, glasilno Glavne zadružne zveze Jugoslavije, je objavil govor podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja na nedavnem plenarnem zasedanju Glavne zadružne zveze FLRJ.

Podpredsednik Edvard Kardelj je v začetku dejal, da je treba od II. plenuma Glavne zadružne zveze pričakovati predvsem dve stvari: da se jasno določijo naloge nadaljnega razvoja zadružništva in naši državni in da se zagotovi enotnost naše socialistične akcije na vasi. Sedaj, ko imamo za seboj že razmeroma bogato prakso in so se razna vprašanja iskristalizirala, je treba izjaviti tudi določene konkretne zaključke, na podlagi katerih bi bilo treba postaviti načelno enotne naloge.

Ko je opozoril, da izvršajo težkoče, s katerimi se naše splošno kmetijsko zadružništvo danes bori, samo deloma iz objektivnih razmer, več pa so posledica nejasnosti in nezadostne enotnosti v pojmovanju socialistične perspektive v naši vasi, je podpredsednik Kardelj dejal, da je iz razprave na plenumu razvidno, kar je najvažnejše, enotno pojmovanje o tem, da se v naših okoliščinah pospeševanje kmetijske proizvodnje nikakor ne more lotiti od socialistične preobrazbe vasi.

šmi sodobnimi sredstvi za proizvodnjo. Bili so tudi drugi činitelji (ugodni lokali, materialni ali subjektivni pogoji), toda v ogromni večini je na zadruge vplival prav eden izmed omenjenih treh činiteljev ali pa vsi trije. To pomeni: v vseh treh primerih gre za znatnejše družbene sklade, ki so povečali zadružniški dohodek iz dela oz. iz skupnega dohodka, medtem ko je renta sama od vložene zemlje imela drugorazredno vlogo. Preprosto rečeno, gre za primere, ko je bil kmet vezan na določene družbene sklade, ki mu zagotavljajo, da je v delovni zadruzi boljše uspeval, kakor pa, ako bi ostal individualni kmet. Ta proces ima tudi svoje slabše strani, v vsem pa vendarle potrjuje načelo, da pot k socialistični preobrazbi vasi ne vodi z mehaničnim in kampanjsko-agitacijskim združevanjem zemlje ter uvajanjem primitivnih oblik skupnega dela, temveč z ustvarjanjem ustreznih družbenih skladov v kmetijstvu in s tem s podružabljanjem osnovnih sredstev za proizvodnjo. Temu smotru mora biti prilagojena vsa naša splošna zadružna organizacija. Z njo mora prav družba postati glavni nosilec procesa razširjene proizvodnje v kmetijstvu, ko obenem omogoča ustvarjanje

družbenih skladov v kmetijstvu za investicije in krepitev družbenih sredstev za kmetijsko proizvodnjo. V tem procesu bodo nastajale in se razvijale razne socialistične oblike ekonomskih odnosov pa tudi delovne zadruge in razne druge organizacijske oblike združevanja zemlje in dela, toda v kakovostno izpremenjenih razmerah. Zato je pot postopnega podružabljanja sredstev za kmetijsko proizvodnjo s prenašanjem težišča razširjena reprodukcije na družbo, na zadruge in druge socialistične gospodarske organizacije na vasi — v skrajni liniji v naših razmerah najkrajša pot k socialistični preobrazbi vasi.

POSPEŠEVANJE IN SOCIALISTIČNA PREOBRAZBA KMETIJSTVA STA ENOTEN PROBLEM

»Zelim govoriti prav o tem problemu«, je nadaljeval podpredsednik Kardelj. »Po mojem mnenju sta pospeševanje in socialistična preobrazba kmetijstva enoten problem, ki se mora edinele kot tak tudi reševati. Strinjam se, da bi bilo nesmiselno govoriti o socialistični preobrazbi vasi izven boja za pospeševanje kmetijske proizvodnje. Prav tako bi bilo škodljivo govoriti o pospeševanju kmetijske proizvodnje brez za vsestrane usmerjenosti, da obenem izpremenjamo tudi družbene odnose v kmetijstvu. Seveda pri pospeševanju kmetijske proizvodnje ne mislim toliko na razne agrotehnične ukrepe, čeprav zahtevajo tudi ti določene oblike družbene organizacije, kolikor na proces akumulacije sredstev iz kmetijstva, na vlaganje v kmetijstvo, na proces razširjene reprodukcije in na to, kdo mora biti glavni činitelj razširjene reprodukcije v kmetijstvu.

Šča potreba pospeševanja proizvodnje. Pot, ki jo priporočajo, bi pomenila prepuščiti vsaj njeni stihijski, socialni in ekonomski diferencialni in odpirati s tem na široko vrata kapitalistični stihiji, namreč krepitvi enega dela privatnih kmetijskih proizvajalcev na račun slabših. To bi seveda dovedlo do ustvarjanja velikih kmetijskih gospodarstev in do njihovega pretvarjanja v glavna činitelja razširjene produkcije, z drugimi besedami, v nosilce nalaaganja sredstev v mehanizacijo in modernizacijo kmetijstva.

Vsakomur je jasno, da naša socialistična družba ne mora dovoliti takega rizika na vasi niti s političnega niti z gospodarskega stališča. Danes bi ne glede na njegove politične posledice s stališča borbe za povečanje proizvodnje nišesar ne dobi od take smeri. Povečana akumulacija bi bila večidel na račun standarda malega števila bogatih kmetov, samo deloma pa bi šla v investicije za napredek proizvodnje. Ne more biti nobenega dvoma, da moramo z zadruhami in z zadružno akumulacijo doseči, da bi šel mnogo večji del akumulacije v korist tistih, ki in sicer podružabljenega — za napredek kmetijstva samega.

Z drugimi besedami, smer v individualno gospodarstvo ne vodi k napredku proizvodnje, temveč v zagato. Ker se bori mo za izgraditev socialističnih odnosov, tudi ne moremo dovoliti kapitalistične stihije na vasi; tu so za pospeševanje kmetijske proizvodnje v individualnem kmetijskem gospodarstvu predvsem določene meje v naših okoliščinah. Glede na to bi bilo brezsmiselno upoštevati tako kot kmetijske politike, o kateri že naprej vemo, da bi prišla po kratkem času v politično in gospodarsko nasprotje z vsem našim socialističnim razvojem.

Napačna pot

V raznih razpravah pa tudi v tisku, zlasti v strokovnem, se morajo pogosto slišati mnenja, ki bi se grobo formulirano mogla strniti v tem, da je sedaj glavno pospeševanje kmetijske proizvodnje, socialistične naloge pa bomo reševali kasneje. Po teh pojmovanjih bi morali predvsem usposabljati individualno kmetijsko gospodarstvo za razširjeno reprodukcijo, neodvisno od problema socialistične preobrazbe vasi.

Take težnje so ponekod praktični produkt drugače nevednomo pravilnega pojmovanja, da ne morejo biti upravičene nobene družbene oblike, ki vodijo k zmanjšanju delovne storilnosti, temveč samo one, ki vodijo k njenemu dvigovanju. Medtem pa tovaršili, ki izhajajo s tega pravilnega pojmovanja, pozabljajo omenjeni nepravilni zaključek, nimajo prav s stali-

POT K SOCIALISTIČNI PREOBRAZBI PELJE PREKO PODRUŽABLJANJA SREDSTEV ZA PROIZVODNJO, NE PA PREKO ZDRUŽEVANJA ZEMLJE

Podpredsednik Kardelj je nadalje govoril o potrebi raznih oblik zadrug, pa tudi kmetijskih delovnih zadrug, glede katerih je treba ugotoviti, kako priti do njih in kakšne naj bodo, ako hočemo zares prispevati k pospeševanju proizvodnje in po-

večanju delovne storilnosti. Ze naše lastne izkušnje nam dajejo razmeroma jasen odgovor na eno in drugo vprašanje. Ako analiziramo naše delovne zadruge in se vprašamo, zakaj njih so razpadle oz. reorganizirale, kakor so mnoge druge, bomo videli, da so pri tem učinkovali predvsem trije činitelji: ali je zadruza razpolagala z znatnim delom zemlje iz družbenega zemljiškega sklada, ali so bila vložena pomembnejša skupna oziroma družbena sredstva v investicije, ki so izpremenile značaj proizvodnje, ali pa je zadruza razpolagala z znatnej-

Nacionalizacija zemlje ne pride v poštev

V naših družbenih razmerah nacionalizacija zemlje niti politično niti gospodarsko ne prinaša oblik skupnega dela, temveč z ustvarjanjem ustreznih družbenih skladov v kmetijstvu in s tem s podružabljanjem osnovnih sredstev za proizvodnjo. Temu smotru mora biti prilagojena vsa naša splošna zadružna organizacija. Z njo mora prav družba postati glavni nosilec procesa razširjene proizvodnje v kmetijstvu, ko obenem omogoča ustvarjanje

Bil je zares lep in nepozaben večer

Pod naslovom »Prijeten večer narodnih pesmi in umetnih pesmi« je moški pevski zbor PD »Dusan Jerabe« Novo mesto priredil v soboto 9. junija zvečer svoj prvi letošnji domači koncert.

Skrbno izbran in vestno nastudiran pester spored narodnih in umetnih pesmi je moški zbor pod vodstvom pevovodje Tonea Marklija zapel lepo in ubrano, da je navdušili številne poslušalce, ki so do kraja napolnili dvorano Doma ljudske prosvete.

Važno opozorilo pridelovalcem krompirja

Kolovratski hrošč se je letos pojavil v takšnih množinah kot še nobeno leto doslej. Zaradi tega opozarjamo vse pridelovalce krompirja, da posvetijo zlasti ranju tega nevarnega škodljivca vso pozornost prav sedaj, dokler se še niso izlegle ličinke prvega poletnega zaroda. Semlice hrošča odlagajo zdaj jajčeca, iz katerih se bodo prav kmalu izlegle požrešne rdeče ličinke, ki so nevarnejše kot hrošč sam, ker prično takoj objedati listje.

Pozivamo vse kmetijske zadruge, da mobilizirajo vse razpoložljive zadružne in privatne škroplilnice ter prašilnice in organizirajo sistematično škropljenje ali prašenje vseh ogroženih krompiričev po že danih navodilih.

Okrajni in občinski LO so dolžni skrbeti za to, da bodo povsod kolovratskega hrošča obvezno zatirali. Le tako bo tudi letos mogoče preprečiti še močnejši pojav naslednjega zaroda hrošča ter škodo, ki bi nastala, če tega nevarnega škodljivca ne bi temeljito zatirali.

Kmetijski inštitut Slovenije

Tečaj za vkuhanje graha in češenj

Od 19. do 21. junija bo priredil Okrajni gospodinski center v novomeškem sindikalnem domu večerni tečaj za vkuhanje graha in češenj. Če bo dovolj prijavljenk bo takoj nato še več takih tečajev, na katerih bodo strokovne učiteljice seznanile udeležence tudi s pripravljanjem jedil in grabom in češnjami. Prijave sprejema gospodinski center.

Razširjena seja sveta za notranje zadeve

V četrtek 7. junija je bila v Novem mestu pod vodstvom predsednika sveta Martina Zuga razširjena seja okrajnega sveta za notranje zadeve, katere so se udeležili tudi predstavniki okrognega sodišča, javnega tožilstva, predstavniki inspekcije službe OLO in sveta in kmetijstvo poleg članov sveta in vodilna uslužbenec TNZ. O kriminalu in delu kriminalistič-

ne službe v okraju v letu 1955 je poročal načelnik tajništva za notranje zadeve Rado Taufer, v razpravljanju pa so sodelovali udeleženci seje zlasti glede vprašanj preprečevanja gospodarskega kriminala in odstranjanja vzrokov za kriminalna prestopka. O vsebini seje in njenem osnovnem poročilu bomo obširneje poročali prihodnji teden.

Krajevni odbori in krajevni uradi

Z obiska v Mirni peči, Otočcu, Šmarjeti in Brusnicah

Muhič nočeta nič slišati o obveznem fluorografiranju in nočeta podpisati prijave, je to dokaz, da krajevni odbor ni nič storil glede tega zelo važnega zdravstvenega vprašanja. Če bi jim kdo od domačih odbornikov pojasnil, zakaj gre, da je to v njihovo lastno korist in v korist zdravja ljudi, vrhu tega pa za vse popolnoma brezplačno, bi prav gotovo razumeli to zdravstveno akcijo tako, kot jo razumejo ljudje po drugih vaseh. Da žaka na obravnavanje in reševanje krajevnega odbora v vsaki vasi polno raznih drobnih komunalnih vprašanj, ni treba posebej omenjati.

Pojasnila, nasveti, vprašanja ...

Tudi v krajevni urad, ki je podaljšana roka občinske administracije, redkokdaj zaide kak občinski odbornik. V Mirni peči razbor tovarša Galja skoraj nobeden. Precej pri prihajajo občani, saj je sedež občine doberno oddaljen. »Psa sem pričel odjaviti«, pravi mlad fant, ki je stopil v urad. »Kaj se ga prodaliti?« »Ne, lovcu, so ga ustrelili!« Da, presretna reč! Pes je popisan, ker je treba od njega plačati takso. Seznan so že poslali v Novo mesto. In kdo bo

nagradil z živahnim aplavzom, pevovodja pa je prejel tudi lep šopek rdečih rož. V resnici je bil koncert lep in prijeten večer in želimo, da se več takih Marsičkov je izjavil, da si želi tak koncert vsak teden.

Samo po eno sejo so Imeli doslej

35 vasi bivše mironpeške občine je sedaj združenih v 5 krajevnih odborov. Čeprav je v vsakem odboru vsaj en občinski odbornik, ni nikjer čutili njihovega dela. Vsak odbor je imel doslej menda samo po eno sejo — prvo, na kateri se sestavi. Pozem pa nobene več, kakor da v teh 35 vaseh in nasejih ni nobenega gospodarskega vprašanja, ki bi se ga moral lotiti krajevni odbor ali na katerega bi moral opozoriti občinski ljudski odbor, če ga sami ne morejo rešiti.

Vzroke za nedelavnost krajevnih odborov bi težko iskali izven odbornikov samih, predvsem občinskih. Odbornik v Globodolu, na primer, je odklonil sodelovanje pri popisovanju taksi podvrženih vprečnih živali, kmetijskih strojev in trt samorodac. V Vrhnici je odbornik menda celo grozil popisovalcu, v Biški vasi pa je odbornik rekel popisovalcu, da mora prineseti »mavzercu«, potem mu bo šele dovolil popis. Če v Biški vasi Marija Muhič in njen sin Anton

Trije krajevni odbori okoli Trške gore

V bivši občini Trška gora so trije krajevni odbori: Trška gora, Grčevje in Otočec. Krajevni odbor Grčevje je že imel tri seje. Predseduje mu občinski odbornik Ivan Selak. Na zadnji seji 31. maja, je razpravljala o popravilu vaških in občinskih potov. Občinsko pot od Kadunc do Nove gore in od Zagrada do Grčevja je treba popraviti. Potrebujejo 30 kg

(Nadaljevanje na 3. strani)

POT MIRU

Stolisočlave množice na cestah in trgih Moskve, Leningrada, Stalingrada, cvetje, cvetje, radostna lica ljudi — skratka sprejem, kakršnega v Sovjetski zvezi niso priredili še nobenemu državniku. Sovjetski ljudje so prebili kordone redarjev, milice, vojske, samo da bi bili čim bližje predsedniku Titu in njegovim sodelavcem...

Obisku predsednika Tita je prisluhnil ves svet in spremlja ga z nezmanjšano pozornostjo. Nekateri krogi, ki jim ni mar mir na svetu, marveč hočejo še nadalje ribariti v kalnih vodah mednarodne napetosti, so seveda zavzdignili vik in krik, češ Jugoslavija se vrača v sovjetski tabor, ukiniti ji je treba pomoč in podobno. Ker pa je bila jugoslovanska zunanja politika vedno jasna in ker tudi mednarodna napetost popušča, se za kričanje in jadikovanje raznih Mao Charthyjev, Knowlandov in njihove kompanije le malo do zmeni. Oni hočejo ohraniti pri življenju staro trditve — or ni z nami, je proti nam, ta trditve, ki priča o pomenu pomanjkanju dobre volje in sprajljivosti, pa je pri včini ljudi na svetu naletela na gluha ušesa.

Ljudje po svetu so za mir, so za sožitje in zato pozdravljajo obisk predsednika Tita v Sovjetski zvezi kot velik prispevek k uresničenju miru in zmanjšanju njihovih teženj.

Predsednik Tito je takole označil pomen tega obiska za odnose med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in za mir na svetu sploh:

»V Sovjetsko zvezo smo prišli leto dni potem, ko smo predstavniki sovjetske vlade sprejeli beograjsko deklaracijo. Ze tu smo lahko ugotovili, da so bili v krepitvi našega prijateljstva doseženi velikanski uspehi. Sovjetska zveza kot velika socialistična država ima izredno velike možnosti, da vsestransko pomaga tistim silam na svetu, ki se prav tako bore za boljše življenje in socializem.« Rekel je tudi:

»Ni moč zanikati, da so pobude sovjetske vlade v zadnjih letih bistveno prispevale k zmanjšanju napetosti v svetu.«

Pri tem je predsednik Tito očitno mislil zlasti na delno razorožitev v Sovjetski zvezi, na zmanjšanje sovjetske vojske za 1.200.000 mož.

Sovjetski ministriški predsednik Nikolaj Bulganin pa je v enem svojih govorov ob obisku predsednika Tita poudaril predvsem pomen Jugoslavije v mednarodni politiki. Rekel je:

»Poudariti je treba, da je stališče Jugoslavije do mnogih mednarodnih problemov podobno stališču Sovjetske zveze. Lahko sodimo, da nam bo podobnost stališč omogočila še večjo razširitev našega sodelovanja v mednarodnih akcijah, to pa bo vsekakor prispevek k miru in varnosti narodov.«

Ta podobnost stališč je eden izmed činiteljev, ki omogoča ploden potek razgovorov med najvišjimi predstavniki obeh dežel. Drugi činitelj, ki ga je treba prav tako posebej poudariti, je popolna enakopravnost na razgovorih. Sovjetski voditelji predstavljajo velesilo, veliko socialistično deželo, toda na razgovorih z jugoslovanskimi voditelji niso pokazali vzvišenosti, nedostopnosti, ki se sicer čisto kaže v odnosih med velesilami in ostalimi državami. To vsekakor priča o doslednem spoštovanju in uveljavljanju načel beograjske deklaracije na obeh straneh. Trejni važni činitelj pa je dejstvo, da se razgovorjara predstavniki dveh socialističnih dežel, načelo, ki ga je sprejel XX. kongres KP Sovjetske zveze in ki je bilo že prej izraženo v beograjski deklaraciji Tito-Bulganin, da so namreč pota v socializem različna. Je na teh razgovorih dosledno spoštovano.

Čeprav državniški razgovori med najvišjimi predstavniki Jugoslavije in Sovjetske zveze se niso zaključili, lahko že zdaj ugotovimo, da bodo sadovi teh enakopravnih razgovorov ne samo okrepili prijateljstvo in sodelovanje med obema deželama, marveč bodo tudi velikanski prispevek h krepitvi socialističnih sil na svetu, k utržitvi miru na vsej zemeljski obli.

Sadovi razgovorov bodo nedvomno vnovič potrdili pravilnost jugoslovanske zunanje politike, ki ne teži za egoistično, vase zaprtu nevrtilnostjo, pač pa nasprotuje blokum in nasprotnim frontam ter se zavzema za enakopravnost velikih in malih dežel, za plodno sodelovanje na načelih miroljubnega in ustvarjalnega sožitja.

OBISCIITE

Razstavo povojnih izumov in tehničnega napredka FLRJ

„Gospodarsko razstavišče“ V LJUBLJANI od 16. do 24. junija 1956

NAD 400 NOVIH DOMAČIH IZUMOV! RAZSTAVA ELEKTROGOSPODARSTVA! MANIFESTACIJA NAPREDKA JUGOSLOVANSKE TEHNIKE, INDUSTRIJE IN PROMETA!

O nalogah nadaljnega razvoja zadrūžništva

(Nadaljevanje s 1. strani)

nost združevanju individualnih kmetijskih proizvajalcev s postopnim podružbajanjem osnovnih sredstev za proizvodnjo, z vse večjo koncentracijo in pravnimi razmeščanjem teh družbenih sredstev za proizvodnjo in splošnih zadrūgah in družbenih podjetjih. Naslanjajo se na te družbene sklade sredstev za proizvodnjo se bodo zadrūge usposobile, da bodo postale vse bolj gospodarske organizatorke kmetijske proizvodnje na individualnih gospodarstvih in pritegnile delovne kmete same, da bodo delali s temi družbenimi sredstvi kot delavci, obenem pa kot kmetje prišli v zadrūgo in določene ekonomske odnose, ki bodo neločljivo povezovali njihovo zemljo s zadrūžnimi sredstvi proizvodnje. Zadrūga bo v skrajni smeri došla tudi način obdelave zemlje. Očitno je, da mora tak odnos postopno prinesiti bistvene spremembe v strukturi individualnega kmetijskega gospodarstva. Ta postaja neločljivo povezana s družbenimi sredstvi za proizvodnjo in mora vplivati na stalno povečevanje družbenih skladov in vloge socialističnega sektorja v kmetijstvu.

Važnejša je razprava o lastnih sredstev za proizvodnjo kot o lastni zemlji

Ko govorimo o socializmu na vaši, pogosto preveč govorimo o zemlji. Cim pa se začne govoriti o zemlji, se pojavlja naravno nasprotje z individualnim kmetijskim proizvajalcem in z njegovo miselnostjo, ki je danes še tradicionalno povezano na individualno lastništvo zemlje. In tako brez vsake potrebe stopnicamo na mestu, čeprav imamo mnogo možnosti, da vse te procese pospešujemo in usmerjamo.

V ČEM JE BISTVO NAŠE POLITIKE

Površni opazovalci bi lahko to politiko tolmachi kot smer na neko vrsto zadrūžne organizacije za skupno obdelavo zemlje. To ni bistvo naše politike, čeprav so elementi takšne koncepcije pri naši zadrūžni akciji. Takšne kooperativne oblike ustrezajo v resnici nezavitemu kmetijstvu, ki nima sodobnih sredstev za proizvodnjo. Naša politika pa nasprotno temelji prav na perspektivi hitrega uvajanja sodobne mehanizacije, povezane z agrotehničnimi ukrepi, v kmetijsko proizvodnjo. Bistvo naše politike torej ni samo v delovni kooperaciji, čeprav je to eden posebnih zahtev razvoj zadrūge, temveč v določenem smislu v postopnem podružbajanju procesa razširjenja reprodukcije z uvajanjem družbenega monopola nad osnovnimi sredstvi za proizvodnjo.

Ako bi hoteli napraviti neko primerjavo, potem bi lahko do neke mere primerjali ekonomske odnose, ki nastajajo na naši vaši med kmetom in zadrūžnim obratom, samo s odnosom med strojno-traktorskim postajami in kolhozji v Sovjetski zvezi, toda s nekaj bistvenimi razlikami, izmed katerih bi bile važne predvsem tri. Prvič, naš zadrūžni strojno obdelovalni obrat se neposredno veže z individualnim kmetom v okviru zadrūge, neposredno deluje v smeri enotne organizacije proizvodnje, vendar pa pri obstoju privatne lastnine na zemljo. Drugič, naš zadrūžni obrat ni ločen od zadrūge, ampak je sestavni del enotne organizacije proizvodnje v zadrūgi. In tretjič, ekonomski odnos med obratom in kmetom temelje na načelu prostovoljnosti in obojestranske ekonomske koristi, ki je seveda globalno usmerjena po enotni družbeni ekonomski politiki.

Koristi kmetovalcev je treba vsajkajati s celotno gospodarsko politiko

Isto velja tudi za ožje vprašanje zadrūžništva. Tu ne bomo dosegli uspeha samo z aglacije za zadrūge in z razpravo o boljši organizaciji zadrūg. Tu bo rezultat dela samo celotnost vseh gospodarskih in drugih ukrepov, ki opredeljujejo in usmerjajo kmetov individualni interes k zadrūgi, k socialističnim oblikam kooperacije v kmetijsko proizvodnjo.

Ako hočemo s kmetijskim zadrūžništvom zares zagotoviti postopno podružbajanje procesa razširjene reprodukcije, moramo sistematično delati, da se bodo osnovna sredstva za proizvodnjo čim bolj osredotočila v splošnih kmetijskih zadrūgah in njihovih poslovnih zvezah, kakor tudi seveda v delovnih zadrūgah in družbenih podjetjih. Samo po taki poti se morejo določena sredstva iz kmetijstva, ki temelje na privatni zemljiški lastnini, zbirati v zadrūžnih družbenih skladih in se ponovno vračati v kmetijstvo kot družbena sredstva, ki bodo izpremenila strukturo našega kmetijstva. S tem bo zadrūga postala ne samo direktna organizatorka kmetijske proizvodnje, temveč tudi ekonomski čimbenik, ki bo dominiral nad razvojem ekonomskih odnosov na vaši. Seveda morajo pri tem družbena sredstva zadrūge ostati na načelnu pod istim splošnim režimom, pod katerim so drugi družbeni skladi v našem socialističnem gospodarstvu. Konkretno odstopanje od tega načela pa naj bo zadeva prakse izoblikovanja delovnih metod. Tu mora-

mo. Danes je glede na to mnogo važnejše, da razpravljamo o lastnih sredstev in drugih osnovnih sredstev za proizvodnjo, kot pa z lastnino zemljo. Tu ne mislim samo traktorjev, temveč tudi druge stroje in mehanizacijo, razna transportna sredstva, silose, semenogojnice, piemilnice, postaje, središča za zaščito rastlin, skladišča, kleti itd.

V zvezi s tem problemom, je nadaljeval podpredsednik Kardelj, bi hotel tudi opozoriti na razpravljanje v nekaterih krogih pri nas o »malem stroju za vas«. Ako gledamo na socialistični razvoj vaši, mislim, da se vprašanje malega stroja za vas ne more postavljati na način, kakor se ponekod pri nas obravnava. Mali stroj v rokah individualnega proizvajalca pri nas pomeni deljansko konverziranje drobnega kmetijskega gospodarstva. Popuščanje v tej smeri bi pomenilo po mojem mnenju podkopavanje celotne akcije za razvijanje našega kmetijskega zadrūžništva in vsega onega, o čemer smo govorili. Seveda nečem s tem reči, da nam ni treba izdelovati in uporabljati majhnih kmetijskih strojev, kjer je to ekonomično in kjer zahteva sam proces proizvodnje. Toda geslo »majhen stroj za majhno posestvo« je po mojem mnenju izrazito politično geslo, v naših okoliščinah ekonomsko nesmiselno in nasprotno socialističnemu razvoju vaši. Usmeriti se moramo k socialistični organizaciji proizvodnje in temu smotru razlagati tudi našo politiko mehanizacije kmetijstva. Tu je seveda poleg velikih potreb tudi mali stroj, toda razporeditev mora določiti ekonomski čimbenik, ne pa utvarja o možnosti pospeševanja kmetijstva na osamljenem individualnem kmetijskem gospodarstvu.

KAKO USMERITI PERSPEKTIVNO PLANIRANJE V KMETIJSTVU?

Glede perspektivnega plana v kmetijstvu je tov. Kardelj dejal, da je to sedaj zelo pomembna naloga. Naše planiranje v kmetijstvu se ne bi smelo omejevati na vprašanje, kako povečati zemljiške površine, na agrotehnične ukrepe ali na prognozo o vremenus, temveč je prvenstveno treba, da se usmeri k uvajanju sodobnih sredstev za proizvodnjo in uporabi vseh možnih agrotehničnih ukrepov. Na tej osnovi je v Zveznem izvršnem svetu že pripravljen osnutek desetletnega perspektivnega plana za kmetijstvo, ki ga bo treba po določenih popravkih in dopolnilih širše prediskutirati. To bo okvirni plan za vsa država. Konkretnizirati pa ga bodo morali okrajši, zadrūžne zveze, občine in zadrūge. Pravzaprav naj bi to bili dolgoročni plani financiranja in razmestitve sredstev za proizvodnjo, strojnih postaj, investicij, ki bodo potrebne na določenem področju za razvoj kmetijstva v skladu s predvidenimi agrotehničnimi ukrepi itd. To ne bi smeli biti nekakšni

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Glede poslovnih zvez, o katerih se mnogo govori, je podpredsednik Kardelj dejal, da so te zveze neogibno potrebne. Po njegovem mišljenju zveze niso neko nasprotje zadrūžnih podjetij. Vendar je treba jasno določiti vlogo in značaj enih in drugih. Poslovne zveze so neogibno povsod tam, kjer neposredno organiziramo individualne kmetijske proizvajalce, tako za kmetijsko proizvodnjo kakor za predelovalno delavnost in organizacijo odkupa. Trgovska in industrijska podjetja, ki imajo kot družbena podjetja svoj konkreten smoter in nalogo, niso sposobna vsestransko organizirati kmetijske proizvajalce. K temu lahko sicer prispevajo, ne morejo pa biti ključni niti osnovni nosilci te naloge. Ni treba, da bi ta podjetja prenehala z dosedanjim delom, na primer s sklepanjem pogodb itd., ne moremo pa od takih metod dela pričakovati večjih uspehov, kot jih lahko dosežemo, kajti ni osnovni namen podjetij organizirati individualnega proizvajalca, temveč delati z njimi v okviru svojih lastnih nalog.

Potrebno pa bi bilo tudi vplivati na spremembo metod dela industrijskih podjetij ob sklepanju raznih pogodb z individualnimi kmeti, da bi se z njimi dogovarjala o posredovanju in sodelovanju zadrūgi, ki naj v imenu podjetij kmete organizirajo in opravljajo vsa agrotehnična in gospodarska dela. Z druge strani pa bi bilo slabo, če bi se ta odnos spremenil v nekakšen administrativno zagotovljen monopol zadrūg. Zdrav napredek zadrūge namreč ne zagotavljajo monopol in privilegiji.

mo vsekakor upoštevati dejstvo, da bomo imeli uspeh na tej poti samo, ako se bomo naslanjali na kmetov individualni materialni interes in ako bomo znali ta njegov interes zavestno vsajkajati s celotno ekonomsko politiko.

KMETIJSKO MEHANIZACIJO NAJ BI IMELE ZADRUGE IN NJIHOVE POSLOVNE ZVEZE

V zvezi s tem se pri nas ponekod postavlja načelno vprašanje, ali naj bo mehanizacija sploh v splošnih zadrūgah ali pa je bolje organizirati omrežje strojno-traktorskih postaj izven zadrūžnega sistema. Po mojem mnenju, vzeto načelno, se ta organizacija mora izvajati na en in drug način, po zadrūgah in po družbenih podjetjih strojno-traktorskih postaj, ki delajo po gospodarskem računu in imajo svoj delavski svet kakor vsako drugo podjetje. Mislim pa — gledano s stališča gospodarske smotrnosti in rentabilnosti — da mnogo bolj ustreza našim razmeram, ako razvijemo strojno službo in sistem kmetijskih zadrūg in njihovih poslovnih zvez. Predvsem more samo pod tem pogojem zadrūga postati resničen ekonomski organizator proizvodnje. Družbena sredstva pa morajo v polni meri zagotoviti ono vlogo zadrūževanja individualnih gospodarstev, za katero želimo, da jo imajo.

Seveda se strojne postaje ne bodo in se ne morejo razvijati v vsaki posamezni zadrūgi. Mnoge zadrūge so zato preslabe, premajhne, zlasti za nekatere vrste mehanizacije. Razen tega ne morejo biti vsi stroji osredotočeni v eni strojni postaji. Prav tu so bolj kakor kjerkoli potrebne poslovne zveze, ki bi morale organizirati vsa službo in ustrezni raspored strojnih postaj bodisi za posamezne zadrūge bodisi za več zadrūg skupaj. Zadrūžno mrežo bi morala dopoljevati tudi akcija družbenih kmetijskih posestev, delovnih zadrūg in raznih samostojnih podjetij in ekono-

KAKO USMERITI PERSPEKTIVNO PLANIRANJE V KMETIJSTVU?

Glede perspektivnega plana v kmetijstvu je tov. Kardelj dejal, da je to sedaj zelo pomembna naloga. Naše planiranje v kmetijstvu se ne bi smelo omejevati na vprašanje, kako povečati zemljiške površine, na agrotehnične ukrepe ali na prognozo o vremenus, temveč je prvenstveno treba, da se usmeri k uvajanju sodobnih sredstev za proizvodnjo in uporabi vseh možnih agrotehničnih ukrepov. Na tej osnovi je v Zveznem izvršnem svetu že pripravljen osnutek desetletnega perspektivnega plana za kmetijstvo, ki ga bo treba po določenih popravkih in dopolnilih širše prediskutirati. To bo okvirni plan za vsa država. Konkretnizirati pa ga bodo morali okrajši, zadrūžne zveze, občine in zadrūge. Pravzaprav naj bi to bili dolgoročni plani financiranja in razmestitve sredstev za proizvodnjo, strojnih postaj, investicij, ki bodo potrebne na določenem področju za razvoj kmetijstva v skladu s predvidenimi agrotehničnimi ukrepi itd. To ne bi smeli biti nekakšni

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Ce hočemo imeti v rokah in usmerjati proces socialistične preobrazbe vaši, moramo organizirati individualne kmete tudi preko poslovnih zvez. Poslovna zveza mora vsekakor biti močna gospodarska organizacija. Poslovne zveze, ki bi bile zgolj zadrūžna propagandistov in strojkovnjakov, da bi po vaseh učile kmete agrotehničnih ukrepov, nam niso potrebne, kajti to nalogo lahko opravljajo strokovne službe in obstoječe zadrūžne zveze. Poslovne zveze morajo biti prvenstveno neposredni gospodarski organizatorji proizvodnje in odkupa v kmetijstvu. Zato je nujno, da razpolagajo z določenimi materialnimi sredstvi, skladi, obrati itd. V kolikor bodo poslovne zveze ustvarjale dobiček, morajo načelno imeti iste obveznosti do družbe, kakor vsako drugo družbeno podjetje.

Je pa še druga možnost, namreč, da poslovne zveze ne ustvarjajo nikakršnega dobička, temveč da se celotni dobiček zbira v skladih zadrūg. Potem, ko zadruga izpolni vse svoje družbene obveznosti, se po sklepu občnega zbora zadrūžne zveze te zadrūžne sklade obremeniti z določenim kvotni odstotki za formiranje skladov poslovnih zvez. Vsekakor je nujno, da se del zadrūžnih sredstev zbira pri poslovnih zvezah v ustrezni skladih, ki so nujno potrebni, da se bodo poslovne zveze razvijale kot gospodarska sila, ne pa kot administrator.

Demokratično družbeno upravljanje — zdravilo proti birokratizaciji

Podpredsednik Kardelj je opozoril tudi na nekatere nevarnosti v zvezi z ustanavljanjem

poslovnih zvez. Predvsem ni nujno hiteti z ustanavljanjem niti jih nesmotrno drobiti. Kjer so posamezne kmetijske panoge zelo razvite in razpolagajo s dovoljenimi skladi, sodobnimi sredstvi za proizvodnjo, ali v kolikor se bodo razvijale zaradi investicij, ki jih družba vlaga v razvoj kmetijstva, tam bodo nedvomno potrebne tudi specializirane zveze. Če pa imamo opravka z nerazvito proizvodnjo, z omejenimi sodobnimi sredstvi za proizvodnjo, bi bilo škodljivo začeti z nekimi drobitvenimi skledi, ki bi s tem odvzeli poslovnim zvezam prav tisto, kar je najvažnejše, njihovo poznavnost, in njihovo neposredno, gospodarsko — ne samo strokovno, organizacijsko vlogo v proizvodnji.

Zaradi tega je treba pri formiranju poslovnih zvez zagotoviti postopnost. Posebno je treba biti pozoren na nevarnost birokratizacije poslovnih zvez. K temu se bodo zveze zelo nagibale, ker se njihova dejavnost ne sestoji samo iz gospodarskega poslovanja, temveč imajo tudi določene strokovne tehnične odnose z zadrūgo. Na tem področju bi dali administrativni ukrepi, ki bi se spuščali globlje v ekonomske odnose, samo negativne ekonomske in politične rezultate.

Ostri ukrepi prot lastnikom neobdelane zemlje

Na drugi strani je nujno, da zadruga ostreje administrativno ukrepa proti tistim kmetom, ki puškajo svojo zemljo neobdelano. Nujno je, da nastane v našem sistemu družbena kontrola nad zemljo in njeno obdelavo čvrsto načelno in da tujijo posledice vsaj tisti, ki menijo, da zato, ker so lastniki zemlje, lahko pustijo to zemljo neobdelano. Mislim, da so sedaj razmere v našem kmetijstvu urejene v taki meri, da moremo v naši zakonodaji, gospodarskem in upravnem sistemu in v konkretni praksi zagotoviti realiziranje obeh teh nalog.

KAKO USMERITI PERSPEKTIVNO PLANIRANJE V KMETIJSTVU?

to in podrobni plani, temveč samo orientacijski, ki bi določali smotre in smer dela, ne da bi ovrnali samostojnost, pobudo in odgovornost zadrūg in drugih gospodarskih organizacij.

Sele na osnovi takega perspektivnega plana je možna socialistična preobrazba vaši. Pri tem je potrebno zavestno in sistematično delo, ne pričakovati vsega od stihija, temveč jasno formulirati smoter in osnovna smeri ter sredstva za dosegajo cilja. Če bomo temu prilagodili perspektivni plan materialnega razvoja našega kmetijstva, bomo lahko osnovno konkretizirali posamezne naloge in smotre socialistične izgradnje na vaši. In to bi bilo važno, ker pogosto prav zaradi pomanjkanja določene jasne perspektive pride do dezorientacije, številnih pomanjklivosti in napak v praktičnem delu socialističnih organizacij na vaši.

Jasno je prav tako, da morejo biti ti plani prosti vsega distributivna, kakor tudi, da ne smejo biti obremenjeni s politično regresiranjem.

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Ce hočemo imeti v rokah in usmerjati proces socialistične preobrazbe vaši, moramo organizirati individualne kmete tudi preko poslovnih zvez. Poslovna zveza mora vsekakor biti močna gospodarska organizacija. Poslovne zveze, ki bi bile zgolj zadrūžna propagandistov in strojkovnjakov, da bi po vaseh učile kmete agrotehničnih ukrepov, nam niso potrebne, kajti to nalogo lahko opravljajo strokovne službe in obstoječe zadrūžne zveze. Poslovne zveze morajo biti prvenstveno neposredni gospodarski organizatorji proizvodnje in odkupa v kmetijstvu. Zato je nujno, da razpolagajo z določenimi materialnimi sredstvi, skladi, obrati itd. V kolikor bodo poslovne zveze ustvarjale dobiček, morajo načelno imeti iste obveznosti do družbe, kakor vsako drugo družbeno podjetje.

Je pa še druga možnost, namreč, da poslovne zveze ne ustvarjajo nikakršnega dobička, temveč da se celotni dobiček zbira v skladih zadrūg. Potem, ko zadruga izpolni vse svoje družbene obveznosti, se po sklepu občnega zbora zadrūžne zveze te zadrūžne sklade obremeniti z določenim kvotni odstotki za formiranje skladov poslovnih zvez. Vsekakor je nujno, da se del zadrūžnih sredstev zbira pri poslovnih zvezah v ustrezni skladih, ki so nujno potrebni, da se bodo poslovne zveze razvijale kot gospodarska sila, ne pa kot administrator.

Demokratično družbeno upravljanje — zdravilo proti birokratizaciji

Podpredsednik Kardelj je opozoril tudi na nekatere nevarnosti v zvezi z ustanavljanjem

poslovnih zvez. Predvsem ni nujno hiteti z ustanavljanjem niti jih nesmotrno drobiti. Kjer so posamezne kmetijske panoge zelo razvite in razpolagajo s dovoljenimi skladi, sodobnimi sredstvi za proizvodnjo, ali v kolikor se bodo razvijale zaradi investicij, ki jih družba vlaga v razvoj kmetijstva, tam bodo nedvomno potrebne tudi specializirane zveze. Če pa imamo opravka z nerazvito proizvodnjo, z omejenimi sodobnimi sredstvi za proizvodnjo, bi bilo škodljivo začeti z nekimi drobitvenimi skledi, ki bi s tem odvzeli poslovnim zvezam prav tisto, kar je najvažnejše, njihovo poznavnost, in njihovo neposredno, gospodarsko — ne samo strokovno, organizacijsko vlogo v proizvodnji.

Zaradi tega je treba pri formiranju poslovnih zvez zagotoviti postopnost. Posebno je treba biti pozoren na nevarnost birokratizacije poslovnih zvez. K temu se bodo zveze zelo nagibale, ker se njihova dejavnost ne sestoji samo iz gospodarskega poslovanja, temveč imajo tudi določene strokovne tehnične odnose z zadrūgo. Na tem področju bi dali administrativni ukrepi, ki bi se spuščali globlje v ekonomske odnose, samo negativne ekonomske in politične rezultate.

Ostri ukrepi prot lastnikom neobdelane zemlje

Na drugi strani je nujno, da zadruga ostreje administrativno ukrepa proti tistim kmetom, ki puškajo svojo zemljo neobdelano. Nujno je, da nastane v našem sistemu družbena kontrola nad zemljo in njeno obdelavo čvrsto načelno in da tujijo posledice vsaj tisti, ki menijo, da zato, ker so lastniki zemlje, lahko pustijo to zemljo neobdelano. Mislim, da so sedaj razmere v našem kmetijstvu urejene v taki meri, da moremo v naši zakonodaji, gospodarskem in upravnem sistemu in v konkretni praksi zagotoviti realiziranje obeh teh nalog.

KAKO USMERITI PERSPEKTIVNO PLANIRANJE V KMETIJSTVU?

to in podrobni plani, temveč samo orientacijski, ki bi določali smotre in smer dela, ne da bi ovrnali samostojnost, pobudo in odgovornost zadrūg in drugih gospodarskih organizacij.

Sele na osnovi takega perspektivnega plana je možna socialistična preobrazba vaši. Pri tem je potrebno zavestno in sistematično delo, ne pričakovati vsega od stihija, temveč jasno formulirati smoter in osnovna smeri ter sredstva za dosegajo cilja. Če bomo temu prilagodili perspektivni plan materialnega razvoja našega kmetijstva, bomo lahko osnovno konkretizirali posamezne naloge in smotre socialistične izgradnje na vaši. In to bi bilo važno, ker pogosto prav zaradi pomanjkanja določene jasne perspektive pride do dezorientacije, številnih pomanjklivosti in napak v praktičnem delu socialističnih organizacij na vaši.

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Ce hočemo imeti v rokah in usmerjati proces socialistične preobrazbe vaši, moramo organizirati individualne kmete tudi preko poslovnih zvez. Poslovna zveza mora vsekakor biti močna gospodarska organizacija. Poslovne zveze, ki bi bile zgolj zadrūžna propagandistov in strojkovnjakov, da bi po vaseh učile kmete agrotehničnih ukrepov, nam niso potrebne, kajti to nalogo lahko opravljajo strokovne službe in obstoječe zadrūžne zveze. Poslovne zveze morajo biti prvenstveno neposredni gospodarski organizatorji proizvodnje in odkupa v kmetijstvu. Zato je nujno, da razpolagajo z določenimi materialnimi sredstvi, skladi, obrati itd. V kolikor bodo poslovne zveze ustvarjale dobiček, morajo načelno imeti iste obveznosti do družbe, kakor vsako drugo družbeno podjetje.

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Ce hočemo imeti v rokah in usmerjati proces socialistične preobrazbe vaši, moramo organizirati individualne kmete tudi preko poslovnih zvez. Poslovna zveza mora vsekakor biti močna gospodarska organizacija. Poslovne zveze, ki bi bile zgolj zadrūžna propagandistov in strojkovnjakov, da bi po vaseh učile kmete agrotehničnih ukrepov, nam niso potrebne, kajti to nalogo lahko opravljajo strokovne službe in obstoječe zadrūžne zveze. Poslovne zveze morajo biti prvenstveno neposredni gospodarski organizatorji proizvodnje in odkupa v kmetijstvu. Zato je nujno, da razpolagajo z določenimi materialnimi sredstvi, skladi, obrati itd. V kolikor bodo poslovne zveze ustvarjale dobiček, morajo načelno imeti iste obveznosti do družbe, kakor vsako drugo družbeno podjetje.

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Ce hočemo imeti v rokah in usmerjati proces socialistične preobrazbe vaši, moramo organizirati individualne kmete tudi preko poslovnih zvez. Poslovna zveza mora vsekakor biti močna gospodarska organizacija. Poslovne zveze, ki bi bile zgolj zadrūžna propagandistov in strojkovnjakov, da bi po vaseh učile kmete agrotehničnih ukrepov, nam niso potrebne, kajti to nalogo lahko opravljajo strokovne službe in obstoječe zadrūžne zveze. Poslovne zveze morajo biti prvenstveno neposredni gospodarski organizatorji proizvodnje in odkupa v kmetijstvu. Zato je nujno, da razpolagajo z določenimi materialnimi sredstvi, skladi, obrati itd. V kolikor bodo poslovne zveze ustvarjale dobiček, morajo načelno imeti iste obveznosti do družbe, kakor vsako drugo družbeno podjetje.

POSLOVNE ZVEZE IN ZADRŪŽNA PODJETJA

Ce hočemo imeti v rokah in usmerjati proces socialistične preobrazbe vaši, moramo organizirati individualne kmete tudi preko poslovnih zvez. Poslovna zveza mora vsekakor biti močna gospodarska organizacija. Poslovne zveze, ki bi bile zgolj zadrūžna propagandistov in strojkovnjakov, da bi po vaseh učile kmete agrotehničnih ukrepov, nam niso potrebne, kajti to nalogo lahko opravljajo strokovne službe in obstoječe zadrūžne zveze. Poslovne zveze morajo biti prvenstveno neposredni gospodarski organizatorji proizvodnje in odkupa v kmetijstvu. Zato je nujno, da razpolagajo z določenimi materialnimi sredstvi, skladi, obrati itd. V kolikor bodo poslovne zveze ustvarjale dobiček, morajo načelno imeti iste obveznosti do družbe, kakor vsako drugo družbeno podjetje.

Tov. Kardelj je omenil tudi nevarnost monopola zadrūg pri odkupu, zlasti ako bi se vsaka zadruga omejlja zgolj na svoje področje in bi se ob enem zavarovala pred vsako drugo konkurenco. Nekateri so zopet mnenja, da take nevarnosti ni oziroma ni tako velika. Po mnenju tov. Kardelja se mora s pravilno ureditvijo gospodarskih odnosov med zadrūgo in posameznimi kmeti ta nevarnost omejiti na minimum. Toda take okoliščine je treba šele ustvariti, dokler pa jih ni, more zadrūžni monopol povzročiti redne, močnejše pri odkupu in pravnem razvoju zadrūg sploh. Monopolni položaj more dovesti zadrūgo do tega, da se ne bo zamerala toliko za kollično odkupa kolikor za visoke prodajne cene. Usmernjalo jo bo to na trgovino in ne na proizvodnjo. Otežkočalo bo, da bi se v njej razvilo zdravo borbena jedro, usmerjeno k večji proizvodnji, mehanizaciji, investicijam, sodobnim agrotehničnim ukrepom in sredstvom. Zato mislim, da je na sedanjih stopnjah potrebno predvideti in organizirati vpliv onih gospodarskih čimbenikov, ki bodo onemogočili, da bi se zadrūge znašle v monopolnem položaju pri izmenjavi s kmetom. Drugo je seveda vprašanje, katera podjetja, kako in kdaj morejo stopiti v podobne gospodarske odnose s kmetom, toda dvomim, ali se bodo brez pritiska tega čimbenika zadrūge zdravo razvile. Zdi se mi, da bi v tem smislu tudi sedanjih trgi na veliko mogli imeti pozitivno vlogo, ako bi namreč naša ekonomska politika primerno vplivala na odstopoma vključitvijo v sistem poslovnih zvez.

ZNAČAJ IN VLOGA ZADRŪŽNIH PODJETIJ

Precej nejasnosti je tudi glede odnosov med zadrūgami in zadrūžnimi obrati oziroma podjetji. Za ureditev teh odnosov, je poudaril tov. Kardelj, je treba predvsem jasno določiti načela in nato ustrezne organizacijske oblike ter mehanizem družbenega nadzorstva, ki bo preprečeval spreminjanje sprejetih načel.

Načela naj bi bila naslednja: 1. O tem, ali bo kak obrat ali kako podjetje v sestavi zadrūge ali zadrūžne zveze, ne sme določati materialna korist sama po sebi, korist, ki bi jo od tega imela zadruga, niti velikost, število delavcev in vrednost osnovnih sredstev obratov ali podjetij, temveč samo NJIHOVA NEPOSREDNA POVEZANOST S KMETIJSKO PROIZVODNJO.

2. Praviloma bi morali obrati in podjetja v sestavi zadrūg in zadrūžnih zvez poslovati ob istih pogojih in s istimi družbenimi obveznostmi kot druga podjetja. Samo družba sama lahko s predpisi določi, primerno svoji ekonomski politiki, kako naj se deli dohodek iz teh in drugih podjetij.

3. Akumulacija iz podjetij in obratov zadrūg in zadrūžnih zvez je lahko samo družbena in mora biti načelno pod istim družbenim nadzorstvom in se razdeljevati v istih oblikah kot vsi drugi družbeni skladi.

Izenačiti zadrūžna podjetja z drugimi družbenimi podjetji

Pri konkretni uporabi teh načel se bo seveda treba prilagoditi praksi in sestavi naše kmetijske proizvodnje. Toda v pogledu položaja podjetij v okviru zadrūg in zadrūžnih zvez ne more biti nikake razlike v primeri z drugimi podjetji. Treba je sploh težiti za tem, da bi imele zadrūge čim manj podjetij, oziroma da imajo izključno taka, ki so najbolj neposredno vezana na kmetijsko proizvodnjo in trgovino. Povezavnost posameznih podjetij z zadrūgami in zadrūžnimi zvezami ne bi smela v ničemer omejevati pravic delavskih svetov. Na zadrūžne organizacije bi lahko prenesli pravice ustanovitelja, da bi imele vpliv na podjetja glede značaja njegove proizvodnje. Če pa bi zadrūžne organizacije vlagale lastna sredstva v takšno podjetje, potem naj zadržijo materialne pravice, kakršne ima po naših zakonih kreditov.

Posebnosti zadrūžnih obratov

Tovariš Kardelj je o tem pripomnil, da se glede obratov vprašanje zastavlja vendarle nekoliko drugače, čeprav se razume, da glede družbenega, lastniškega značaja velja za-

Dohodek zadrūžnih obratov se lahko steka samo v družbene sklade

Razen takšnih velikih samostojnih obratov, ki so že skoraj podjetja, je tudi veliko število obratov, ki so nerazdružno vezani na samo kmetijsko proizvodnjo, veliko število malih obratov drobne in neposredne predelave kmetijskih proizvodov, za katere je v praksi težko napraviti poseben obratun z zadrūgo. Zaradi tega naj bi bili zajeti z enotnim obračunom zadrūge. Pri tem je važno predvsem to, da se dohodek iz teh obratov v resnici zveže v družbene sklade zadrūge in da niso dovoljeni nikakršni virmani, ki bi omogočili neupravičeno trošenje družbenih sredstev. Glede ustvarjanja in uporabe teh skladov je treba zagotoviti učinkovito družbeno nadzorstvo, seveda ne tako, da bi se odgo-

vorni družbeni organi vmešavali, za kaj se bo konkretno uporabil denar, temveč tako, da bo zagotovilo družbeni značaj skladov in da bodo spoštovani planski in drugi predpisi o njihovi uporabi.

Kmetje sami naj bi delali v zadrūžnih obratih

Za obrate takšne vrste naj bi tudi veljalo, da v njih pretežno delajo kmetje sami. Za usluge, ki bi jih morali dajati kmetom na njihovih zasebnih gospodarstvih, bi računali ustrezne ekonomske cene. Kmetje zadrūžni, ki bi delali z zadrūžnimi sredstvi v takšnih obratih, bi prejemali nagrado po delu, na podoban način, kot je to urejeno v dobrih delovnih zadrūgah. Ob takih pogojih bi lahko zadrūžni obrati zaračunavali usluge po cenah, ki bi bile kmetom dostopne. Usmerjenost k temu, da bi zadrūžni obrati delali s stalnimi delavci in se tako obremenjavali z različnimi socialnimi dajatvami, je treba najodločneje odkloniti. Takšna usmerjenost je tako ekonomsko negativna, ker draži usluge, kakor tudi politično negativna, ker ovira tesnejše povezovanje kmetov z zadrūgo, Z DELOM, Z ZASLUŽKOM OD DELA. Naša težnja naj bi bila, da bi v zadrūžnih obratih praviloma delali sami kmetje. Njihov zaslužek pri tem bi moral smatrati za dodatni dohodek, ki naj bi bil prost vseh ali vsaj največjega dela socialnih dajatev, kakršne so zvezane s plačili stalnih delavcev. Zavoljo tega bi se tudi oblike delavskoga upravljanja uvajale v takšnih obratih samo izjemno, in to v posebnih oblikah, zdrūženih z oblikami družbenega upravljanja.

Škodljivost umetnega vključevanja podjetij v zadrūžne organizacije

Zadnji čas so tudi pogosti pojavi, da razna podjetja vključujejo v zadrūge, čisto so celo pod političnim pritiskom v upadanju zadrūg in ljudskih odborov, da bodo tako prišli do dodatnih sredstev.

Take težnje so ekonomsko zelo škodljive. Ni namreč mogoče dovoliti, da bi se samo s tem, da se neko samostojno podjetje poveže z zadrūgo, menjalo njegove obveznosti do družbe. Usmerjenost naj bi bila prav nasprotna, da zadrūge s svojim razvojem, razvojem kmetijske proizvodnje, krepijo svojih skladov ustanovljajo podjetja in da jih osamosvajajo, ne pa da prevzemajo podjetja, ki so jih drugi ustanovili, in si prilikažajo pravice nad njihovimi sredstvi. Zato je treba zavustaviti to gonjo za umetnim vključevanjem podjet

Krajevni odbori in krajevni uradi Brusniške češnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Zakaj ste pa tu...«

razstreliva in droblje, ostalo bo do priprave sami. Na poti vrh — Straberk je hud klanec, ki ga je treba preložiti po gozdni parceli posestnika Alojzija Pera z Vrha pri Pahi. Gre za dolžino okoli 35 metrov. Z delom so pričeli in imajo za sabo 20 delovnih dni. Per se je prvotno strinjal s preložitvijo in tudi njegov sin je pomagal pri delu. Sedaj se je premislil in ne dovoli vožnje, oziroma dograditve preloženega dela poti. Za lažji izvoz lesa je ta preložitveni klanec nujno potreben. Vaskani so sedaj užitjeni na Pera, ker je zahteval besedo. Krajevni odbor te zadeve ni mogel rešiti, zato je zaprosil za pomoč občinski ljudski odbor.

Dve moči sta v krajevnem uradu Šmarjeta. Matičarka in vodja krajevnega urada. Dovolj dela imata, ker sta hkrati tudi kurirja za razno uradno pošto. Matičarka ima pred seboj kup debelih knjig in raznih obrazcev.

»Za Franceljo Judička mi dajte rojstni list!« zahteva dokaj nevljudno neka ženska. »Ali veste vsaj približno, kdaj je bil rojen, in se kake druge podatke?« Občnina s podobnim imenom je več.

»Nič ne vem! Saj imate vse tu notri! Vem, delati se vam ne ljubi!« Zakaj pa ste tu, če ne zato, da nam daste, kar potrebujemo?«

Brez vsakih osnovnih podatkov naziv dobri volji tudi matičarka težko najde pravega med tisoč, ki so kdaj prebivali na tem območju. Več kot dvajset debelih matičnih knjig je v omari.

Hči grofa iz Kleverca bi rada vedela, kdaj in zakaj je odšel oče v inozemstvo med okupacijo in kateremu državljanstvu se je priključil. Pa še to, če je njegovo imeje razlašeno ali samo vzeto v najem... Mlada žena je obporoki najbrž pozabila povedati, da ima nezakonskega otroka, ki je bil rojen v drugi občini. Zato se daj zastopnik šče na tej občini potrditi za tega otroka, da bo lahko zanj dobila zdravstveno knjižico. Lep čas počete in dosti pojasnjevanja je treba, predno take stvari razumemo, kako gre za stvar.

Brez nepotrebnih birokracije tudi v krajevnih odborih ne gre. Dostj pošte pride, ki jo je treba samo odpreti naprej. Na mesto enega, gresta dve znamki. Skrajni čas je tudi, da bi se v uradni način pravilno izpisati imena ljudi in naselij ter da bi v vsakem uradu vedel, v katero občino spada ta ali ona vas. Vse preved je zaradi tega krčnih poštinih pošiljk. Tudi ni jasno, zakaj so občine porabljale krajevnim uradom vse stare Uradne liste. Vseh je le komu treba dati pojasnilo iz Uradnega lista.

mladino ni zanimanja za kmetijsko, se pravi — za napredno kmetijstvo. Vsa bi bil rad vsakega nekaj, pol delavca in pol kmetar, kot je večina ljudi na področju. Pa so v teh krajih nadvse ugodni pogoji, zlasti za sadjarstvo (znane so prvotne češnje) in za živinorejo. Ker ni domačih interesov, je KZ študenta učenca v kmetijski šoli iz drugega kraja...

Zemljo splošnega ljudskega premoženja v glavnem izkoriščajo posamezniki brezplačno. Krajevni odbora sta predlagala ureditev tega stanja in uvedbo najemnine, ki bi jo porabili zlasti za izboljšanje pašnikov.

V krajevnem uradu Brusnice je samo en človek za vse delo. Kako pa zmaguje, kdaj je reči. V rednem delovnem času prav gotovo ne, Sicer pa so ljudje zadovoljni s poslovanjem tega urada, kot ostalih krajevnih uradov, ki smo jih obiskali. Pravijo, da jim prihajajo marsikatero pot na občešno, saj v glavnem opravijo tu vse drobne zadeve brez čakanja.

Vse to nam priča, da je treba krajevne odbore utrditi. Tam, kjer so nedelavni, je potrebno zamenjati odbornike. Dosedaj nismo zasledili, da bi krajevni odbor tudi najbolj delaven, razpravljaj rade

Letina češnje letos ne bo tako obilna kot je bila lani, bodo pa letošnje brusniške češnje še bolj kvalitetne in lepe. Zaradi pozne pomladi se je zorenje nekoliko zakasnilo, tako da bodo prišle na trg konec junija.

Pred kračim so v Brusnicah ustanovili kulturno prosvetno društvo »Vinko Paderski«. Društvo ima sedaj okoli 30 članov, do konca leta pa računajo, da jih bo imelo že 50. V njem bodo ustanovili pevski zbor in dramsko sekcijo, ki je obstajala že prej, pa se je prav tako

Letina češnje letos ne bo tako obilna kot je bila lani, bodo pa letošnje brusniške češnje še bolj kvalitetne in lepe. Zaradi pozne pomladi se je zorenje nekoliko zakasnilo, tako da bodo prišle na trg konec junija.

še le konec junija vključila v društvo. Ze sedaj se pripravljajo na igre, ki jih bodo uprizorili v jeseni. Predvidevajo, da bodo pričeli študirati hkrati dve igri eno v Brusnicah in drugo na Ratezu. Enega člana društva bodo poslali na reziserski tečaj.

Kmetijska zadruga je pripravila vse potrebno za zapraševanje in škropljenje krompirjevih nasadov. Koloradski hrošč se je zelo razpasil in ni druge pomoči kot redno zapraševanje in škropljenje. Kmetovalci so že spoznali, kakšna škoda jim grozi od tega nevarnega uničevalca krompirja, zato smatrajo zapraševanje za zelo koristno. Manj kot to razumejo škropljenje sadnega drevja. Kapar zlasti v Brusnicah ni tako hudo raz-

Ostala dva krajevna odbora sta imela po dve soji. Obravnava so tudi nove taksne, na skupni soji pa nekatera socialna vprašanja iz njihovega območja. Ker so odborniki bolj pojasnjevali ljudem pomen taks, ni bilo pri popisu večjih težav. Še najtežje je šlo pri popisu samonadnic...

Da urad ni odprt ob nedeljah...

...to najbolj jezi prebivalce. Hkrati kot pridejo k maši, bi opravili še na krajevnem uradu. Pri tem seveda pozabljajo, da so uslužbenec v uradu tudi ljudje, ki potrebujejo tedenski počitek. Sicer pa je v uradu kot drugod. Ta se je počel odjaviti, ta potrebuje samostojni in rojstni list, ker se bo poročil, ta je dopolnil 16 let in potrebuje potrdilo za osebo izkaznico. Tudi sem se zatekalo davkoplačevalci. Radi bi vedeli, koliko so že doznali. V uradu nismo pregledali, vse je na občini. Davkoplačevalci se jezijo, ker so odpravili davčne knjižice. Iz njih so vsak čas vedeli, kako je z obvezno do družbe. Odkrepi čekov se tako radi razbuge. Kadar je v bližini sejem, je v uradu največ ljudi, ker pridejo po živinske potne liste. Sicer pa je več obiskov ob grdem kot ob lepem vremenu.

V Brusnicah je nekoliko boljše

Dva krajevna odbora imajo v bivši brusniški občini. Brusniški krajevni odbor je imel dve seji, gaberški pa tri. Obravnavanje na sejah kaže, da sta oba odbora svoje naloge vzela dokaj resno. V Brusnicah so med drugim obravnali nujno popravilo šole. Popravila potov so bila na dnevnem redu seji obeh odborov. Kmetijska zadruga je pričela organizirati ožkop mleka. Odvoz mleka ni možen, dvakratno kemično zatiranje, in to škropljenje ali zapraševanje, pa je opravil.

I. Če zavzemajo okužbe več kot dvajset odstotkov površin nasadov, in

2. ob izbruhu lokalne močne okužbe.

III. Svet za kmetijstvo občine je pooblaščen, da v slučaju dvoma razširjenosti ali močnega razmaha škodljivca odredi skupne preglede ali tudi posebne ukrepe za zatiranje.

IV. Če pridelovalci ne izvršijo dolžnosti, navedenih v I. točki te odredbe, izvrši škropljenje ali za-

ZATIRANJE KOLORADSKEGA HROŠČA V OBČINI ČRNOMELJ

Na podlagi 1., 2., 3. in 10. točke odredbe o zatiranju koloradskega hrošča (Uradni list FLRŠ št. 42-234-47, 33 in 34. Elena Temeljnikova zakon o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Urad. list FLRŠ št. 26-232-54), do ločenih odloka o območjih, ki so okužena z nevarnimi rastlinskimi boleznimi in škodljivci (Uradni list FLRŠ št. 37-343-55), 2. člena zakona o pristojnosti občinskih ljudskih odborov (Uradni list FLRŠ št. 34-311-53), 47. člena Statuta občine z dne 25. I. 1956 in na podlagi sklepa seje Sveta za kmetijstvo OBLO Črnomelj z dne 22. V. 1956 obljamo

OPOROČILO S ADJARJEM!

Opozarjamo sadjarje, da izvršijo drugo škropljenje po cvetenju, ker obstaja nevarnost močnega pojava škripi, pa tudi jabolčni zavilaj odloga svoja jajčeca na plovce jabolki. Prav tako je nastopila čas razmnoževanja ameriškega kaparja, katerega hroščke se se že pojavljajo. Zaradi tega je pravi sedaj škropljenje sadnega drevja, predvsem jablan, izrednega pomena za kakovost bodočega pridelka. Pravi škripi je na razpolago več škroplil: lahko škroplimo z 1-2% žveplenim apnom ali z 0,3-0,4% Cosanom lahko pa tudi z 0,5-1% bakrenim apnom ali četrt do polovico odstotka Bordeoksa. Tudi isti pripravki delujejo na vsakih 100 listov še 0,3 deli Fosfena ali Parafona ali Systoxa za zatiranje ameriškega kaparja. Istih usil in jabolčni zavilaj. Tudi mnoge druge škodljivce s temi pripravki zelo uspešno zatiramo.

V TEM TEDNU NABIRAMO:

Cvet šmarince 800 din, mačjih tačje 450 din, arnike 400 din, bele detelje 140 din, rdeče detelje 90 din, lipe 420 din, bezga outega 200 din, njivske mačehe 600 din.

List slezenovca 200 din, dišeče vijolice 160 din, šmarince 100 din, ozkolistnega trpotca 80 din, gozdne jagode 100 din, pekoče koprive 40 din, pelina 70 din, breze 20 din.

Rastlina šentjanževke 32 din, pitje kase 180 din, hrbeke 260 din, jetičnik 100, njivske mačehe 140 din, dišeče perle (valdmaster) 120 din, krvavega mlečka 100 din.

Korenine repinca 180 din, boječe 100 din, gladeža 63 din, trobentice 180 din, baldrijana 250 din, srčne moči 200 din, habata 20 din.

Lubje krhčike 60 din. Seme isesnega podleska 300 din.

Našo zavednost pokažimo tudi z udeležbo pri fluoro-firanju! Vsi v boji proti jetikli!

Vendar pa moramo s njimi radejovno ravnati, ker so zelo strupeni. Namesto teh pripravkov lahko dodamo škroplju tudi HCH ali DDT pripravke, tako 0,2% Lindan olje, ali Lindapin ali pa 1% tekoči pantan. Mešanice je treba takoj porabiti, ker kmalu izgubijo učinkovitost.

OPOROČILO S ADJARJEM!

Opozarjamo sadjarje, da izvršijo drugo škropljenje po cvetenju, ker obstaja nevarnost močnega pojava škripi, pa tudi jabolčni zavilaj odloga svoja jajčeca na plovce jabolki. Prav tako je nastopila čas razmnoževanja ameriškega kaparja, katerega hroščke se se že pojavljajo. Zaradi tega je pravi sedaj škropljenje sadnega drevja, predvsem jablan, izrednega pomena za kakovost bodočega pridelka. Pravi škripi je na razpolago več škroplil: lahko škroplimo z 1-2% žveplenim apnom ali z 0,3-0,4% Cosanom lahko pa tudi z 0,5-1% bakrenim apnom ali četrt do polovico odstotka Bordeoksa. Tudi isti pripravki delujejo na vsakih 100 listov še 0,3 deli Fosfena ali Parafona ali Systoxa za zatiranje ameriškega kaparja. Istih usil in jabolčni zavilaj. Tudi mnoge druge škodljivce s temi pripravki zelo uspešno zatiramo.

Kaznovana nepoštenost in predrznost

8. junija sta se zagovarjali pred okrožnim sodiščem v Novem mestu bivši uslužbenki uprave Dolenskega lista Mimi Vovk in Tinca Povše zaradi kaznivih dejanj ponesverb, nedopustne uporabe gotovine, zlorabe uradnega položaja, ponarejanje in uničevanja uradnih listin, ponarejanja podpisov in predrugačenja prvih listin. Od jeseni 1954 do konca maja 1955 sta oskodovali upravo Dolenskega lista za večje vsote denarja s tem, da sta na predrzen način goljufali. S prvimi ponesverbami sta začeli pri izplačevanju honorarjev dopisnikom. Popravljali sta že vpisane izplačane zneske na višje vsote in si različno sproti razdeljevali. Nekaterim dopisnikom, ki niso več dopisovali, sta izstavili lažna potrdila o prejemu denarja, ponarejeni denar pa sta si razdelili. Na tak način sta ponesverili 44.940 din. Januarja 1955 je Povšeta začela ponesverjati tudi potrdila o nakupljenih znamkah, pri čemer si je obdržala 1000 din, kasneje pa sta z Vovkovo na tak način ponesverili še 5090 d in in si jih razdelili. Ze pred tem je Povšeta okradla podjetje za 12.099 din s tem, da je pri 35 naročnikih, ki so plačali naročno, sprejete zneske sicer pravilno vpisala v kartoteko naročnikov, v blagajno pa je vpisala čisto druge postavke. Obtoženci sta si večkrat tudi nepravilno izposodili večje zneske iz blagajne Dolenskega lista, kar sta sicer vrnila, svjetovalno pa sta umejali tudi izplačevanje provizije za zbiranje oglasov, ki sta jih osebno ali po telefonu zbrali za list. Tako je Povšeta dobila samo za tiste oglave, ki jih je zbrala po telefonu ali so jih stranke same naročile, v 9 mesecih 18.000 din, Vovkova pa v istem času 14.100 din, poleg tega pa sta prešli na račun ostalih zbranih oglasov Vovkova 23.275 din in Povšeta 11.400 din, čeprav je bilo obema jasno, da jima taka provizija ne pripada. Poleg tega sta se obe obdolženki nepravilno izplačali provizije plač za 5 mesecev, čemer sta oskodovali podjetje za nadaljnjih 13.000 din.

Upoštevalo ojašljane in obravnavljene okoliščine je sodišče obsodilo Vovk Mimi na eno leto zapora, Povše Tinco pa na eno leto in dva meseca zapora. Obe morata solidarno povrniti škodo v znesku 44.940 din. Povšeta Tinca sama pa še 13.099 din. Za preostale premoženjsko-pravne zahtevke se bo morala oskodovalce podležje obrniti na notni vilne pravde. Glede sprejete provizije pa je sodišče Povšetovo oprostilo krivde kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja.

Pojasnilo iz Mirne peči

K navedbam v članku »To in ono iz Mirne peči« (Dolenjski list št. 23), da je član našeskega društva, ki je član tudi ostalih organizacij, rekel, da bo kasilem les posodil zastavi, kudozem pa zaračunal 500 din, je prinesel v uredništvo pojasnilo Karel Galič. Ne drži, da bi to rekel član našeskega društva, pač pa je rekel to ob neki priložnosti njegov sin, ki ni član našeskega društva. Rekel pa naj bi v šali kot odgovor prosvetnemu delavcu, ki je poprej izjavil, da bo vloge za KUD prepisal, za gasilce pa ne.

V Šmarješkem predelu je precej tako kot v mirnopoškem

V Kronovem, Šmarjeri in Šmarjeških točilih so krajevni odbori za območje bivše šmarješke občine, ampak slabo delajo. Imeli so po eno sejo in še skupno posvetovanje. Na sejah so predvsem ugovarjali, koliko denarja bi potrebovali za to in ono. Največ razprave je bilo o popravilu potov. Na skupnem posvetovanju vseh treh odborov so se dotaknili tudi kmetijstva, toda le z ugovoritvijo, da so umetna gnojila in galica predraga. Menili so tudi, da bi bil potreben stalno veljavni sklep o občinskem samoprispevku za popravila in vzdrževanje vseh in občinskih potov. Ta način, ki so ga prej uvedli v tej občini, se je izkazal kot zelo dober in je tudi najbolj pravičen. S tem samoprispevkom so popravili več potov.

O ZATIRANJU KOLORADSKEGA HROŠČA

I. Krompirjevi in paradiznikovi nasadi se morajo v času rasti najmanj enkrat na teden pregledati.

II. Glede opravilo pridelovalci krompirja in paradiznika, ki so tudi dolžni storiti vse potrebno, da se koloradski hrošč v vseh svojih razvojnih fazah zatire in najdena zalega uniči.

III. Pridelovalci so dolžni paziti, da se hrošč poletno uniči prvi hroščki takoj, ko zlezajo iz zemlje.

IV. Svet za kmetijstvo občine je pooblaščen, da v slučaju dvoma razširjenosti ali močnega razmaha škodljivca odredi skupne preglede ali tudi posebne ukrepe za zatiranje.

V. Če pridelovalci ne izvršijo dolžnosti, navedenih v I. točki te odredbe, izvrši škropljenje ali za-

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

KINO

»Krkas« — Novo mesto: od 15. do 18. junija: ameriški film »Skan-dal v Skuriju«. Od 19. do 21. junija: nemški film: »Ljudje iz Arana«.

DOM JLA — Novo mesto: od 15. do 17. junija: ameriški film »Čudežni otroci«. Od 19. do 21. junija: francoski film »Nalabno obrni ključ«.

Crnomelj: od 14. do 17. junija: ameriški barvani film »Lepotica za milijon dolarjev«. Od 18. do 24. junija: ameriški film »V Kanjonu Colorada«.

Metlika: 16. in 17. junija: »Najboljši od najslabših«. 20. junija »Prvi venec«.

Kostanjevica: 17. junija: ameriški barvani film »Julij Cezar«. 20. junija: brazilski film »Razbojnik«.

Trebnje: 16. in 17. junija: ameriški film »Gospa Miza«. Predstava v nedeljo ob 13.30.

Mokronog: 16. in 17. junija: nemški film »Greis«.

Dol. Toplice: 16. in 17. junija: sovjetski barvani film »Ana na vrhu«. 20. in 21. junija: angleški film »Whitopace«.

Senjarnja: 16. in 17. junija: ameriški barvani film »Povratek na Broadway«. 20. in 21. junija: ameriški film »Moulin Rouge«.

Semič: 16. in 17. junija: angleški film »Hobson v Škripiču«. Gradnje: 17. junija: ameriški film »Opakje norčije«.

POCENI PRODAJ elektrini motor 7,5 KS znanice SKODA in cirkular za zagranje drv, Naslov v upravi lista (273-56)

PRODAJ KOSJNO na Baronevem hribu: Grobovšek Franjo, Novo mesto — Ločenca cesta.

TRGOVSKI POSLOVODJA z večletno skladiščno prakso išče službo. Pogoj stanovanje. Ponudba na upravo lista po »Vestens (274-56)

ZAHVALA

Ob srečnem dogodku se zahvalujemo za skrb in pomoč zdravniški dr. Kretič in babici Obravniku Anici, vratarici in ostalemu osebju ginekološkega oddelka Splošne bolnice v Novem mestu. — Bronka Gorša in Stanko iz Ogulina.

OBVESTILO

V petek, 15. junija bo ob 18, uri v sindikalnem domu letna skup-

IZ MATIČNIH URADOV

NOVO MESTO

V času od 4. do 11. junija je bilo rojenih 15 dečkov in 13 deklic.

Poročili so se: Božič Jože, delavec in Luiza Marija, hči kmetovalca, oba iz Gor. Suhadola, Kastelec Anton, sin kmetovalca z Dolca in Sime Marija, hči kmetovalca iz Malega Cerovca, Osolnica Milan, zasebnik iz Novega mesta in Vidica Sonja iz Smihela pri Novem mestu, Kranjc Franja, ključavničarski pomočnik in Ana Springer, knjigovodkinja, oba iz Novega mesta.

Umrli so: Lekše Franc kmetovalec, 79 let, iz Naklega, Volaj Marjan, otrok, 4 meseca, iz Vavte vasi, Kocjan Jožefa, poljedelca, 70 let, iz Vel. Nerajca, Miše Franciška, upokojenka, 72 let, iz Novega mesta, Vintar Jože, kmetovalec, 67 let, iz Deslina.

Prežno

Umrli so: Pate Franc, kmetovalec, 62 let, iz Dol. Kameno.

Gotna vas

Umrli so: Zureman Franc, učitelj, 70 let, iz Šentjošta, Becelj Ana, kmetovalka 54 let, s Sel pri Ratezu, Hrastar Franc, mizar, 62 let, iz Jedinišče.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anderlič Julijka iz Zbur — dečka; Keik Marija s Studenca — dečka; Križič Ga-

Stina Aerokluba Novo mesto.

Stina je udeležba obvezna, vabimo tudi vse ljubitelje tega športa. Po skupščini bomo predvajali letalske filme.

Uprava Aerokluba

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM!

Vse, ki imajo nasproti bivši Okrajni obrtni zbornici v Crnomelju kakšne terjatve pozivamo, da jih prijavijo najkasneje do 30. junija 1956 likvidacijski komisiji pri OOO Novo mesto. Na kasnejše prijave se ne bomo ozirali.

Edle pozivamo vse dolžnike imenovani zbornici, da prav tako do 30. junija t. l. poravnajo vse svoje obveznosti, ki kvirajo v glavnem iz članskih prispevkov za leto 1955, na tek. račun OOO Novo mesto št. 66-KB-16-Z-S.

Kdor do tega roka svojih obveznosti ne bo poravnal, bo prisilno izterjan. Likvidatorji.

MLADINSKI PRVAKI LRS V ATLETIKI:

Skok v višino: Slavka Kožar 146 cm, Marjan Potrč 175 cm

Na mladinskem prvenstvu LRS, ki je bilo zadnje nedeljo v Celjski stina člana TVD Partizan Novo mesto Slavka Kožar in Marjan Potrč osvojila prvo mesto pri skoku v višino. Posebno odlični je rezultat v skoku v višino. Posebno odlični je rezultat v skoku v višino. Posebno odlični je rezultat v skoku v višino. Posebno odlični je rezultat v skoku v višino.

REPUBLICKA ODOBJKARSKA LIGA

Zaenkrat samo drugo mesto

Partizan: FUZINAR (RAVNE) — MOSKI 6:13 (13:15, 5:15, 11:15)

Vedeli smo, da so se ravenski fužinarji za odlično srečanje z Novomeškimi posebej pripravljali. Vedeli smo, da so nalašč zato, da bi proučila vsa ranljiva mesta nedavno srečanje z ZOK Ljubljano svojega najboljšega igralca in teletika Antekoloviča. Vedeli smo, da so klub nespouputno odločili seči po prestolu, voseno pa smo upali, da nas naši odbojkarji ne bodo razočarali.

Prav zato je kot hladen tuš delovala vest, da so Novomeškani na Ravnah doživeli pravo katastrofo. Gledeč poraz v dveh nizih. Niti častnega seta se ni dalo rešiti. Da, to je našim pomešalo.

REPUBLICKO PRVENSTVO PIONIRK Črnomaljk — prve

V Crnomlju je bilo v nedeljo prvenstvo Slovenije za pionirke. Tekme so bile izredno zanimive, ki klub porazi še vedno vodijo na prvenstveni tabeli, vendar pa mora Fužinar igrati še eno tekmo in ima možnost dobiti še dve točki. Vrh lestvice je tak:

Partizan	6 5 1	15:7	10 točk
Fužinar	5 5 0	15:8	10 točk
Olympia	4 2 2	10:8	4 točke

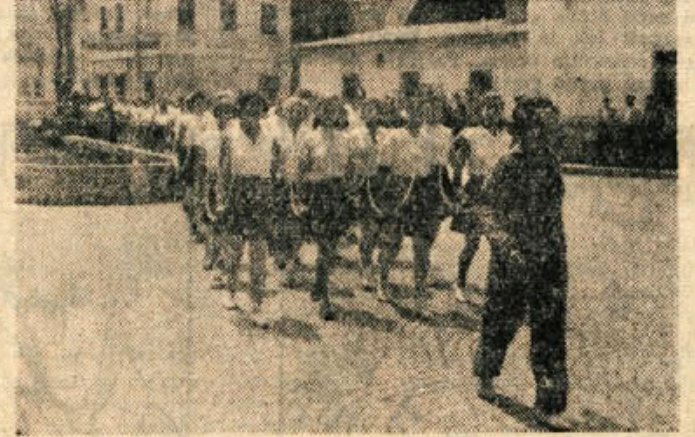
F. M.

NOVOMEŠKO SINDIKALNO ODOBJKARSKO PRVENSTVO

NOVOTEKS je zmogovalec

Prav razveseljuje je bila vest, da so se tudi novomeške sindikalne družnice odločile za mestno sindikalno odbojkarstvo prvenstvo. Organizirali so ga v obliki lige, tako da se vsako sredo od pol šestih naprej odigra po eno kolo. V ligi nastopa 7 sindikalnih ekip, od katerih je nekaj pravih ekip in še zato tudi tekme na precej visoki ravni. Tako je bila zadnja tekma med moštvoma Novoteks in OLO prav zanimiva in napeta. Sele po štirih nizih je zmagovalo uigrano moštvo teletkine tovarne, ki je po doseganju igri glavni favoriti prvenstva.

Osnovanje lige je prav posebna rešitev za novomeške odbojkarje. Po tem prvenstvu bi iz vseh ekip lahko izbrali najboljši in formalni v okviru Partizana še dve ali celo tri ekipe, od katerih bi ena lahko konkurirala najboljšim v ljubljanski pokrajinski ligi, ostale pa bi sodelovale v doletski ligi, ki bi jo bilo treba čim-

Pomlad na črnomaljskih ulicah — povorka udeležencev okrajnega zletja, ki so 3. junija nastopili v Crnomlju.

ODRED zmagal v Crnomlju

Domačini, ki so bili na nedeljski nogometni tekmi v prvem polčasu boljše, so v drugem pustili in prepustili gostom iz Ljubljane, da so gospodarili na igrišču. Gledalcev je bilo nad 1000. Vreme je bilo lepo, igrišče pa suho. Moštvi sta nastopila v teh postavah: ODRED: Babnik, Medved, Piskar, Lj. M., Bergine, Klančičar, Zizek, Hočvar, Zdravkovič, Čuban, Stanovnik.

Belja krajina: Sotolek, Kramar, Zivanovič, Welles, H. Erdolj, Selakovič, Botovtarc, Čirč, Weiss, J. Tončič, Jenčič.

T. M.

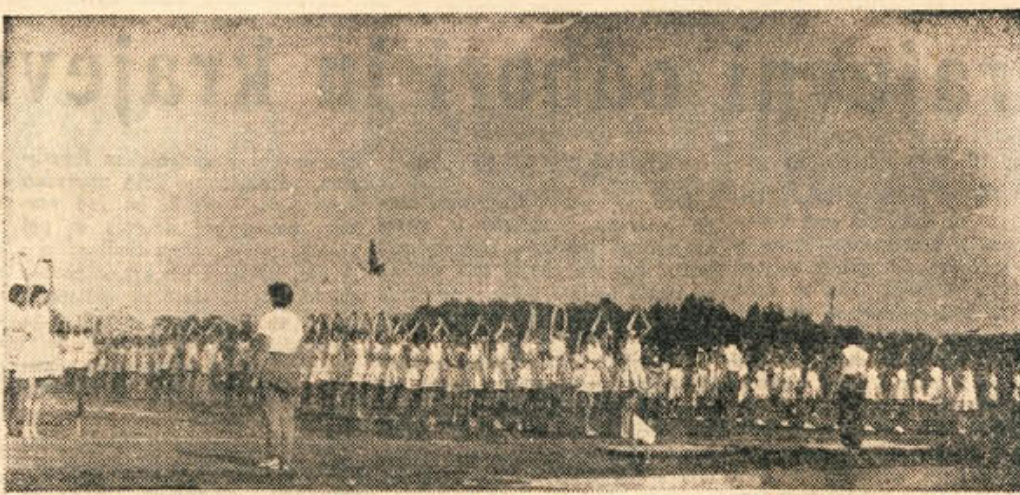
„Nič več domače naloge...“

9. junija dopoldan je bilo, ko sem poprosil tovarišico Marjo če smem za hipec ali dva posejati v zadnji vrsti 1. b razreda novomeške osnovne šole. Radovedno so se ozirle glavice fantkov in punčk v gosta, ki je z njihovimi zvezki vred sedel za mizico v zadnji vrsti in začel listati po njihovih domačih in šolskih nalogah. Nova pravilica o dečku, ki mu je veter odnesel nož, pa jih je hitro zmotila, da so pozabili namet in se z vedno radovednimi pogledi zazrlj v to vasuško, ki jim je zadnja dan

bilo lepo vreme, smo se tudi sončili. I predni dečki so se razšli, da je bila tovarišica v skrbnih. Končno smo trudni in lačni prišli domov. Lepe, različne črke male Darinke povedo, da se ni naučila v teh kratkih mesecih samo pisanja in branja, temveč tudi sestavljanje prvih samostojnih stavkov in opisov. Pred mano je Milanov zvezek. Tole piše med ostalim v njem: »Moj očka. Moj očka je velik in močan. Ima plave oči in svetle lase. Je zelo strog, posebno pa se jezi, če prinesem iz šole dosti napak. Je še mlade. Marjanca je zapisala o svojem očku drugače: »Moj očka je šofer. Doma je iz Trsta. Obleden je v sive hlače, siv suknič in modro srajco. Ima rjave čevlje in pisane nogavice. Moj očka je velik. Star je 31 let. Ima rjave oči in temne lase. Jaz imam svojega očka rada, ker skrbi za me.«

Čedo pa je o sebi napisal: »Jaz imam zeleno majico in bele hlače. Ima rjave oči in črns lase. Nosim očala, ker slabo vidim. Sem tabornik iz voda Sula. Zelo rad sem tabornik.« Črke so velike, svetle in skraj pri vseh zelo čitljive. Kratki, odsekani stavki povedo, kako gledajo prvošolci na svet in okolico. Mihec je takole opisal sestrico: »Metka je stara 4 leta. Ona je moja sestrica. Ima lepe svetle lase in temne oči. Ima vse zlate ruda, čeprav si tudi nagajava. Pod naslovom »JAZ« pa je Jelka v rdeči, prosoljen papir ovit zvezek napisala: »Menj je ime Jelka. Obleden sem v svetloplavo obleko. Lase imam svetle, oči pa plave. Hodim v prvi razred. Jaz sem pridna učenka.« Tako se vračajo v zvezkih opisni čitanke, šolske table, sošolke Darje, Marjanca, očka in mamice; opisano je naše mesto, vmes

so pesmice in narisani cestno-prometni znaki. Pa računaj: 7 in koliko je 18; 17 manj 9 —, posejanka z dve, seštevane in odštevanje do 20. Veliko znanja, huda učenost za te male glavice, ki se zdajle, ko je pravkar konec povesti o dečku, mokji in vetru, prav pršično smeji... Učiteljska miza je danes polna cvetja. Vsi so ji prinesli rožic, nekaj prazničnega je v razredu. Danes so se samo igrali in pripovedovali. »Tovarišica, kaj imamo pa za domačo nalogo?« zapoje nenadoma tunek glasak. Tovarišica Marja se nasmehi: »Nič več ne bo za domačo nalogo. Danes sedite zadnjokrat v prvem razredu, 26. junija boste spet prišli v šolo po spričevala, v jeseni pa boste že učenci 2. razreda...«

Pionirke PARTIZANOVH društev so v nedeljo, dne 3. junija nastopile na okrajnem zletu v Črnomlju z ljubkimi vajami z žogico in pokazale ubran nastop, povezan s skladnostjo kretanj in smislom za kolektivno igro

pouka prebimata najljubše zgodbe in povesti.

Devet mesecev je za našimi prvošolčki. Plaho in začudeno so lan. septembra prvotni v življenju sedeli na te male s'once in radovedno gledali zeleno tablo pred sabo in slike na stenah. Niti svinčnikov niso znali držati nekateri v rokah, danes pa...

»Včeraj smo bili na izletu. Tam so nas fotografirali. v Šmarjeti smo se tudi kopali. Dobro smo se počutili. Ker je

ZANIMIVOSTI

USPEHI NAŠIH LADJEDELNIC

Stariša ki se jugoslovenske ladjedelnice uživajo v svetu, je znova potrjen. Tako je ladjedelnica »Split« zaključila z inozemskimi tvrdkami naročilo za šest preokceanskih ladij; vsaka bo imela 12.800 ton nosilnosti in motorje s šest tisoč konjskih sil.

NAFTNE PRODUKTE ZE IZVAŽAMO

Nedavno so začele obratovati nove avtomatske naprave za predelavo nafte v Sisiku in Slavenskem Brodu. S tem je vključena modernizacija naših največjih obratov za predelavo nafte. Te naše čistilnice že krijejo domišljne potrebe po najvažnejših naftnih derivatih; nekatere od njih — motorni benzin.

PLINSKO OLJE IN GORIVO ZA REAKTIVNA LETALA CELO IZVAŽAMO.

PREDOR POD KLISOM

Nedavno so prekopali pod znano trdnjavo Klis v Dalmaciji rudiš najdaljši cestni predor. Skozenj pa peljala nova avtocesta Zagreb-Split. Predor je dolg 166 metrov.

JOVAN STERJIA POPOVIČ

Za konec sezone so prišli 1. junija iz Ljubljane Sentiakobčan in uprizorili v dolenski metropoli popoldne in zvečer vokalno v tretih dejstvih »Jaro meščanka« (Pokondirana tikva), ki jo je napisal srbski komediograf Jovan Sterjia Popovič. Delo sta poslovenil R. Pregarc in F. Delak, režirala pa je B. Baranović. Batelno je g. sceno je postavil akademski kipar M. Maher. Popovič je bil profesor, advokat, načelnik prosvetnega ministrstva v Beogradu, pisec šolskih knjig, srbski komediograf, romaniopisec in pesnik 19. stol. Letos so vsa jugoslovenska gledališča

TRILETNO DELO TURISTIČNO-OLEPŠEVALNEGA DELA V METLIKI JE POKAZALO ŽE LEPE SADOVE, ČEPRAV ZADNJE LETO, KER MU JE PRIMARNO KOVALO DENARNIH SREDSTEV, DRUŠTVO NI MOGLA DOČELA URESNITI SVOJH NAČRTOV. TU MISLIMO PREDVSEM KOPALISČE NA KOLPI, ZA KATEREGA SO BILI IZDELANI LEPI NAČRTI, PRI KATEREM PA JE V GLAVNEM TUJ OSTALO. NAMESTO SEDANJEGA LESENEGA POSLOPJA JE

zamišljeno zidano, v katerem naj bi bilo poleg vsega ostalega nekaj sob za izletnike in pa stanovanje za stalnega hišnika. Le tako bo možno obvarovati zgradbo samo, športne naprave otroško igrišče in ostalo pred nepoklincami, ki skoraj vsako leto izven kopalne sezone na teh objektih napravijo občutno škodo. Na zadnjem občnem zboru, ki je bil pred kratkim, pa je društvo v okviru denarnih možnosti sprejelo vrsto sklepov, ki jih je tudi posredovalo Svetu za turizem pri tukajšnjem občinskem ljudskem odboru.

JARA MEŠČANKA

narodov: Goldoni, Krtlov, Gribojedov, Gogolj, Beaumarchais in tudi Popovič.

V »Jari meščanki« pokaže »sivilno« življenje v meščanskih hišah pri nas doma l. 1830, kjer je bilo stare gospode na pretok. Po zna moč satire in nekaj, kar lahko imenujemo tragično v satiri. Režiserka je s pravih in pravim tempom in dinamiko dala življenje igri, da so vsi tipi prepričevalno stopili pred nas. Pristuhnja je pisatelj, ki je človeško toplo oblikoval tipe. Nepozabna ostane v spominu odlična Fema (Petrovičeva), bogata vdova, ki jo lahko uvrstimo ob stran Maliberovih tipov. Sterjia interesantno vpleta meščansko jeziko, švabsko, francosko in madžarsko govorico in fraze — vse zaradi karakterizacije svojih oseb. Seveda zveni govorica vse lepše v originalu. Svetozar Ružičić (Sadar), pesnik, je odlična slika — karikatura vsega književnega stanja dobe. Karika, turo, pesnika je Sadar imenitno upodobil. Satirična ost v vlogi pesnika veče pove kot marksistarska zgodovinska in sociološka razprava. Vdovnega brata Mitarja je kreiral J. Cuk. Bil je original in če bi govoril srbsko, bi bil to pravi Sterjev tip. Igrali so še Sadarjeva (hč), Izančeva (suzukinja), Simončičeva (Sara), Vrbovec (Vasilj) in Ovesec (Jovan) ter s soligro prispevali do ubrane predstave.

ASKERČEVA RAZSTAVA V NOVEM MESTU

V počastitev 100-letnice rojstva pesnika Antona Askerca je Studijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu pripravila razstavo njegovih del. Razstava je bila odprta 4. junija in bo trajala do konca meseca.

Turistično-olepševalno društvo v Metliki pred novimi nalogami

Na zadnjem občnem zboru, ki je bil pred kratkim, pa je društvo v okviru denarnih možnosti sprejelo vrsto sklepov, ki jih je tudi posredovalo Svetu za turizem pri tukajšnjem občinskem ljudskem odboru.

Tako je nujno, da se uredi ožroma izboljšajo higiensko sanitarne naprave v Metliki, da se na raznih mestih postavijo koši za odpadke, hkrati pa uvedejo čistilni vozčki in s tem tudi redno čiščenje mestnih ulic in trgov. Zlasti po obeh velikih vsakomesečnih sejnih, ko gre skozi mesto na stotine glav živine, je treba še isti večer počiščati ulice, ne pa jih puščati neposnežene po več dni, kar se narekno zgodi. Ker za letos se ni mislilo, da bi začel asfaltirati ali kako drugače utrjevati cesto skozi Metliko, bi je bilo treba vsaj v poletnih mesecih včasih politi z odpadno lužino, da bi se

razvedrila v prosti naravi. Turistično-olepševalno društvo je sprejelo že vrsto drugih načrtov in sklepov, med katerimi je tudi razširjenje »Turistične« ga vestnika in pridobivanje novih članov. Le z množičnostjo bo namreč lahko društvo opravilo mnoge naloge, med katerimi je na prvem mestu olepšanje mesta in njegove okolice.

Otroška konfekcija v Novem mestu

Nekaterih predmetov, ki jih otroška garderoba ne more pogrešati, žal ni v prodaji, če pa so že, so tako drage, da jih povprečna gospodinja ne more kupiti za svoje malčke. Treba jih je nabaviti pač neke drugje. Matere, ki znajo šivati in imajo čas, si lahko pomagajo; one, ki so zaposlene in poleg tega opravljajo še vsa gospodinjstva dela, pa nimajo časa samo šivati za otroke. Šivilje zelo nerade vzamejo v delo otroška oblačila. Kako pomagati takim ženam?

Te in podobne težave je proučevalo društvo za napredek gospodinjstva v Novem mestu in se odločilo na podoben način kot v Ljubljani, tudi pri nas izdelovati konfekcijska otroška oblačila — kopalnice, igralne hlačke, ljubke predpasnike, hlačke in srajčke za

dečke, kovybojke itd. Obiast je z razumevanjem sprejela našo zamisel in občinski ljudski odbor je dodelil 100.000 din za začetek. Če bi nam še naša trgovska podjetja in morda tudi tekstilna tovarna prisločili na pomoč pri nabavi ostankov blaga, bi bili lahko izdelki še cenejši.

Mojstrica prikrojevalka bo po krojih, ki jih bomo dobili iz Ljubljane, urezala blago, žene, šivilje, ki ne morejo v službo zaradi majhnih otrok in imajo šivalne stroje, pa bodo šivale doma in s tem tudi nekaj zaslužile. Cez teden dni bodo pravi ceneni, praktični in lepi izdelki v prodaji v trgovini »Snežguljčica«, kjer si jih bodo žene lahko ogledale in ocenile delo društva ter njegovih članic. R-a

Razstave ročnih del v Novem mestu

V preteklem tednu je bila v novomeški osnovni šoli čedna razstava ročnih del in risb učiteljska in vadalne, prirejena ob zaključku šolskega leta. Zanimivo so bile številne risbe učenec osnovne šole, ki so pokazale precejšnjo mero fantazije in sproščenosti mladih risarjev, presenetila pa so zlasti ročna dela dijakov učiteljskega učiteljev ki bodo v praksi doživljali v najenostavnejšem materialom sposobni izdelovati pomozna učila in ostale učne pripomočke, ročna lutke in pod.

RAZPIS

Ravnateljstvo Industrijske rudarske šole v Zagorju sprejme v šolskem letu 1956-57

določeno število učencev,

ki se žele izučiti za kvalificirane delavce rudarske stroke — kopače.

Vpis traja od 1. junija do zaključno 1. septembra 1956. Vpišejo se lahko vsi telesno in duševno sposobni državljani FLRJ, stari od 15 do 17 let, ki so zadostili splošni šolski obveznosti.

Kandidati morajo predložiti:

1. Lastnoručno napisano in s 30 din kolkovano prošnjo z natančno navedbo naslova (mesto, kraj, hišna številca, postaja in žel. postaja);
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. izpisek iz rojstne matične knjige;
4. Potrdilo o imovinskem stanju in davčni osnovi.

Nekolkovane prošnje in prošnje brez priloženih listin ne bomo upoštevali. Sprejemnega izpita ne bo. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja tri leta. Učenci prejemajo mesečne nagrade v znesku od 2000 do 4000 din. Šola nudi učencem vse šolske potrebščine ter za izvajanje praktičnega pouka potrebno delovno obleko, obutev in perilo. Pri šoli je internat, ki nudi učencem potrebno oskrbo. Kandidati izven Zagorja, ki želijo stanovati v internatu, morajo to navesti v prošnji. Kandidat se lahko vpiše osebno ali pa pošlje prošnjo po pošti.

Ravnateljstvo Industrijske rudarske šole Zagorje

V SAMOTAH PRAGOZDA

67. »Oh!« je vzdihnil Vilče nekega jutra. »Se vsa bi šlo, ko bi le hrana ne bila tako neokusna. Nekaj ji manjka.« »Soli« je odvrnil Rok, »ki je pa tu ne bova dobila. Spomladi bi lahko imela javorov sladkor. Tudi med bi bil dober. Stari lovec dostikrat uporabljajo med namesto soli.«

70. Snušal je čebele in kontno se mu je zdelo, da mora biti že v bližini pravega drevesa. Oziral se je, vendar ga ni nikjer opazil. »Če ne pomaga vid, pomaga sluh.« Sedel je in pričel napeto poslušati. Kmalu je razočel bučanje panja in ugotovil, da sedi že ves čas pod drevesom, na katerem so čebele.

68. »Med je boljši ko sol.« je nadaljeval Rok. »Zadnjič sem pri jagodah na jasi videl nekaj čebel. Ti pokuši najti drevo s panjem, jaz pa si bom medtem napravil lok in puščice. Imeti morava orožje. Slabo znamenje čutim. Prejšnjo noč sem slišal čuden šum preko gore.«

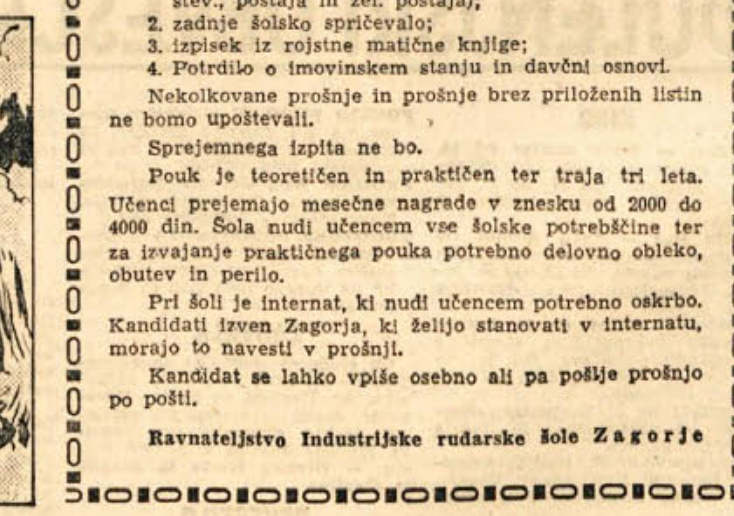
71. Vilče se je vrnil k Roku z novico, da je drevo našel, po med pa naj gre kar sam. Rok si je medtem izgotovil lok in je menil, da bo kar dober. Vilče se je hotel postaviti: »Vsak cilj, ki si ga upaš zadel s puščico, zadenem jaz s kamnom!« Rok mu ni verjel.

69. Vile si je zvil iz brezovega lubja majhno skatlico. Odšel je na jaso in nalovil v posodico nekaj čebel. Izpustil je spet eno in šel v smer, kamor je odletela. Druga je bila verjetno iz drugega panja, ker je odletela nazaj. Tretja pa mu je pokazala pot v gozd.

72. Za to je skočil njegov belopoliti prijatelj k potoku po nekaj okroglih kamnov, Rok pa je za cilj postavil belo olupljeno palico. Vilče je stopil z nogu naprej in s šestimi kamni zadel palico prav v središče. »Nikdar ne bi verjel! Bolje mečeš kamne kot moj stric, ki je bil veliki poglavar!«

73. »Oh!« je vzdihnil Vilče nekega jutra. »Se vsa bi šlo, ko bi le hrana ne bila tako neokusna. Nekaj ji manjka.« »Soli« je odvrnil Rok, »ki je pa tu ne bova dobila. Spomladi bi lahko imela javorov sladkor. Tudi med bi bil dober. Stari lovec dostikrat uporabljajo med namesto soli.«

74. Snušal je čebele in kontno se mu je zdelo, da mora biti že v bližini pravega drevesa. Oziral se je, vendar ga ni nikjer opazil. »Če ne pomaga vid, pomaga sluh.« Sedel je in pričel napeto poslušati. Kmalu je razočel bučanje panja in ugotovil, da sedi že ves čas pod drevesom, na katerem so čebele.

OKROGLE

ZRTEV PREPRICANJA

»Le kaj je tvoji ženi zadnje Ead- se? Tako slaba je videti, morda boleha?«
»Ne, pač pa trpi zaradi svoje- ga prepricanja!«
»Prepricanja?«
»Da; prepricanja je, da lahko noči človek št. 36...«

BORBA ZA ŽIVLJENJE

»S čim se ukvarjata mlada zakonca, ki sta se vselila le vame?«
»Z nohti in zobmi se borita za življenje.«
»Kaj jima gre tako budo?«
»To ne; pač pa je ona manikvira, on pa zobobolnik.«

STRAH NAD STRAHOM

»Joj, Pepca, kako sem se bal, da me boš zavrnila, ko sem te zaprosil za ženo!«
»Oh, Fridolin, gotovo ne toliko kakor jaz, ki sem trepetala od strahu, da me ne boš zaprosil.«

VELEKORISTI GLASBE

»Sinoči ste bili na koncertu, Fiolena, kaj ste lepega slišali?«
»O, maršiki, draga Kunigunda! Tina iz Sonbe ničie bo roditelja, blagajnika »Dobproma« so za-

VZOR POTRPEZLJIVOSTI